

Den Haag — naar — Olympisch Niveau

Den Haag naar Olympisch Niveau

Sportnota Gemeente Den Haag

2011-2014

voorwoord

Voor u ligt de Haagse sportnota 'Den Haag naar Olympisch niveau 2011-2014'. Hiermee presenteert het college van burgemeester en wethouders van Den Haag zijn voornemens voor het sportbeleid voor de komende vier jaar. Het doel van het college is om Den Haag te laten toegroeien naar Olympisch niveau. Het gaat erom de totale sport in Den Haag op een hoger niveau te tillen: van naschoolse sport tot Regionale Trainingscentra, van bedrijfssporttoernooien tot de North Sea Regatta en van de Haagse Sporttuin tot het beachstadion.

Toegroeien naar een stad van Olympisch niveau inspireert en biedt kansen voor zowel de Haagse sport als de Haagse samenleving als geheel. Er gaan diverse impulsen van uit waarvan heel Den Haag kan profiteren. Sport levert een bijdrage aan de gezondheid, aan persoonlijke ontwikkeling en geeft mensen een gevoel van betrokkenheid. Verenigingen zijn het voorbeeld van de kracht van de Haagse burgers. De inzet van de vele vrijwilligers, de 'civil society' in verenigingen, creëert onderlinge betrokkenheid.

U vindt in deze nota de volgende ambities:

- Sportief en vitaal Den Haag: in 2014 sport 73 % van de Hagenaars minimaal 1 keer per maand en doet 55% van de Hagenaars dit zeer regelmatig. Regelmatig is minimaal 1 keer per week. Hagenaars hebben hierdoor een actieve en gezonde leefstijl. Hiertoe worden o.a. door 65 jeugdsportcoördinatoren en de 105 schoolsportcoördinatoren op scholen naschoolse sportactiviteiten geboden (combinatiefuncties) en worden ook volwassenen en senioren gestimuleerd tot sport;
- Sportief bouwen: Den Haag heeft in 2014 voldoende goed bereikbare (top)sportvoorzieningen. Daartoe worden de huidige accommodaties goed onderhouden en worden nieuwe sportcomplexen gebouwd zoals het Hofbad en sportcampus Zuiderpark.
- Talentvol Den Haag/Den Haag in beeld: Den Haag heeft in 2014 een topsportklimaat van willen presteren en kunnen excelleren en staat op de kaart als een sportieve internationale stad aan zee van vrede en recht. Dit gebeurt doordat Den Haag internationaal aansprekende evenementen organiseert. Denk aan de WK-hockey (in 2014), WK-beachvolleybal, WK-beachsoccer en WK-zeilen.

Deze nota is tot stand gekomen in nauw overleg met lokale en nationale sportorganisaties en belangrijke partners op het gebied van onderwijs, gezondheid, welzijn, stadsbeheer en stedelijke ontwikkeling. Ik hoop dat door deze sportnota de Hagenaars die (willen gaan) sporten en degenen die dit mogelijk maken, zich gesteund weten door een actieve gemeente.

Karsten Klein,
wethouder Jeugd,
Welzijn en Sport

**TALENTVOL
DEN HAAG**

**SPORTIEF
DEN HAAG**

**VITAAL
DEN HAAG**

**BOUWEN
AAN SPORTIEF
DEN HAAG**

**DEN HAAG
IN BEELD**

FOREWORD

The municipal executive of The Hague is happy to present you with the sports policy document 'The Hague to Olympic level 2011-2014', in which it sets out its sports policy for the coming four years. The aim of the municipal executive is to promote the city of The Hague to Olympic level and raise sport in its entirety to a higher level: from school clubs to Regional Training Centres, from corporate tournaments to the North Sea Regatta and from The Hague Sports Garden to the beach stadium.

Raising the city to Olympic level inspires and creates potential for both sport and society in The Hague. The resulting economic impulse will benefit The Hague as a whole. Sport promotes good health, contributes to personal development and generates a sense of involvement. Clubs reflect the potential of our city's residents. The efforts of the many volunteers, the 'civil society' in clubs, create mutual involvement.

This policy document sets out the following ambitions:

- *Sporting and healthy The Hague:* in 2014, 73 % of our citizens will be involved in a sport at least once a month and 55% of the population will do this very regularly. Regularly means at least once a week. Our citizens will thus have an active and healthy lifestyle. To this end, 65 youth sports coordinators and the 105 school sports coordinators will offer after-school sporting activities (combinatiefuncties) and adults and pensioners will be encouraged to get involved in sport, among other programmes;
- *Sporting accommodation:* in 2014, The Hague will have enough easily accessible (top) sports facilities. Current accommodation will be well maintained and new sports complexes will be built, such as the Hofbad pool and sports campus Zuiderpark.
- *Talented The Hague/The Hague on the map:* in 2014, The Hague will have a top sports climate with the will to perform and the ability to excel and will have a place on the map as a sporting international city of peace and justice by the sea. This will be because The Hague organises internationally prominent events, such as the Hockey World Cup (in 2014), the Beach Volleyball World Cup, the Beach Soccer World Cup and the Sailing World Cup.

This policy document is the result of close consultation with local and national sporting organisations and important partners in education, health, welfare, city management and urban development. I hope that, as a result of this sports policy document, all residents of The Hague who are or wish to become involved in sports and those who facilitate sport will feel supported by an active municipality.

Karsten Klein
Deputy Mayor of Youth, Welfare and Sport

inhoud

	Voorwoord	2
	Citius, altius, fortius	7
1	Talentvol Den Haag	11
1.1	Olympische ambitie	11
1.2	Waar staat Den Haag?	11
1.3	Olympische koers	13
2	Sportief Den Haag	17
2.1	Olympische ambitie	17
2.2	Waar staat Den Haag?	17
2.3	Olympische koers	19
3	Vitaal Den Haag	27
3.1	Olympische ambitie	27
3.2	Waar staat Den Haag?	27
3.3	Olympische koers	29
4	Bouwen aan sportief Den Haag	31
4.1	Olympische ambitie	31
4.2	Waar staat Den Haag?	31
4.3	Olympische koers	32
5	Den Haag in beeld	37
5.1	Olympische ambitie	37
5.2	Waar staat Den Haag?	37
5.3	Olympische koers	38
	Samenvatting	41
	Bijlagen	47
Bijlage 1	Financiën	47
Bijlage 2	Raadsvoorstel	49

Citius, altius, fortius

Citius, altius, fortius. Oftewel: sneller, hoger, sterker. Het Olympisch motto maakt duidelijk waar het in de sport om gaat: nog beter worden. En dat is ook wat de gemeente Den Haag met sport wil. Den Haag wil de komende jaren toegroeien naar Olympisch niveau. "Olympisch niveau" is een metafoor voor een zo hoog mogelijk niveau van de Haagse sport in de breedste zin van het woord.

Het gaat er dus niet om de Olympische Spelen van 2028 te organiseren, maar om de totale sport in Den Haag op een hoger niveau te tillen: van naschoolse sport tot Regionale Trainingscentra, van bedrijfs-sporttoernooien tot de North Sea Regatta en van de Haagse Sporttuin tot het beachstadion. Toegroeien naar een stad van Olympisch niveau is een inspirerend perspectief, dat volop kansen biedt voor zowel de Haagse sport als de Haagse samenleving als geheel.

Van de Olympische ambitie een sportstad te worden, gaat een economische, ruimtelijke en sociale impuls uit waar heel Den Haag van kan profiteren. Het gaat op sportgebied om meer dan alleen topsport. Het gaat juist ook om sport voor alle Hagenaars. Want sport is van grote maatschappelijke betekenis. Het levert een bijdrage aan de gezondheid, aan persoonlijke ontwikkeling, aan participatie, aan opvoeding en wat al niet meer. Sportverenigingen zijn het voorbeeld van de kracht van de Haagse burgers zelf. De inzet van de vele vrijwilligers, de 'civil society' in verenigingen creëert onderlinge betrokkenheid. In het coalitieakkoord 'Aan de slag' hanteert het college niet voor niets het uitgangspunt dat het belangrijk is dat mensen aansluiting vinden in vrijwilligersorganisaties zoals sportverenigingen. (Top)sportevenementen genereren bovendien grote economische spin-off. Maar

bovenal is sport vooral leuk om te doen. Aan die intrinsieke waarde ontleent de sport haar grote aantrekkingskracht. In dit beleidskader geeft de gemeente Den Haag aan welke stappen zij zal zetten om de Haagse sport op Olympisch niveau te brengen.

De partners

Het vergezicht van de Spelen is een katalysator voor vernieuwingen in Den Haag, op velerlei gebied. Maar dat gaat niet vanzelf. Voor top-prestaties is een duidelijke focus, veel trainingsarbeid en doorzettingsvermogen nodig. Niet alleen van de sportsector en de gemeente, maar ook van tal van andere partijen. Het team bestaat uit diverse gemeentelijke afdelingen (behalve sport bijvoorbeeld ook stedelijke ontwikkeling, economie/citymarketing, gezondheidsbeleid, welzijn, onderwijs en stadsbeheer), stadsdelen en lokale veld-organisaties, zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen, commerciële sportaanbieders, de Foundations van Krajicek en Cruyff, buurt- en welzijnsorganisaties, kinderopvang, corporaties, sportbonden en bedrijven. De gemeente Den Haag formuleert het gezamenlijk doel, voert de regie en zorgt voor een optimale voorbereiding en een gezonde sportieve sfeer en motivatie. Zij stimuleert het team om vanuit de eigen kracht een bijdrage te leveren aan het gezamenlijk doel en inspireert hen tot grootse prestaties.

Om de ambities te realiseren zal Den Haag allianties sluiten op lokaal, regionaal en nationaal niveau. Deze allianties zullen waar nodig leiden tot concrete samenwerkingsprogramma's en convenanten. Den Haag heeft al een alliantie Sport gesloten met de Haagse Hogeschool/Sportstudies en het ROC Mondriaan. Daarnaast werkt Den Haag samen met andere grote steden, NOC*NSF en landelijke overheden met als doel Nederland in beeld te brengen voor de Olympische Spelen van 2028. Zo vormen Den Haag en Rotterdam een metropoolregio om samen internationaal sterker voor de dag te kunnen komen op velerlei gebied, waaronder sport.

Vijf Olympische ringen, vijf ambities

De ambitie van Den Haag om de stad een stad van Olympisch niveau te maken, komt voort uit het 'Olympisch Plan 2028' van NOC*NSF¹ en de positieve reactie daarop van het kabinet². Het 'Olympisch Plan 2028' is een aaneenschakeling van samenhangende deelprojecten, die rond acht terreinen ('bouwstenen') zijn gegroepeerd: topsportontwikkeling, breedtesportontwikkeling, sociaal-maatschappelijk terrein, welzijn, economie, ruimtelijke ordening, evenementen en media-aandacht. Het doel is om heel Nederland met "sport in de volle breedte"³ naar Olympisch niveau te brengen, met de organisatie van de Olympische- en Paralympische Spelen in 2028 als mogelijke uitkomst. Ook het kabinet erkent de kracht van het 'Olympisch Plan 2028' en de rol die sport voor de samenleving kan spelen. Het kabinet ziet sport ook als een effectief middel om Nederland op vijf terreinen naar Olympisch niveau te tillen. Den Haag wil als derde stad van Nederland een bijdrage leveren aan de ambities uit het Olympisch Plan 2028. De gemeente wil de komende jaren - in samenwerking met haar partners - topprestaties gaan leveren. Ten aanzien van sport heeft Den Haag - geïnspireerd op het Olympisch Plan 2028 en de reactie daarop van het kabinet - de volgende vijf ambities geformuleerd:

1. **Talentvol Den Haag:** Den Haag heeft in 2014 een topsportklimaat met een cultuur van willen presteren en kunnen excelleren.
2. **Sportief Den Haag:** in 2014 is in Den Haag sport voor iedereen toegankelijk en is regelmatige en duurzame sportbeoefening normaal.
3. **Vitaal Den Haag:** in 2014 is in Den Haag een actieve en gezonde leefstijl onder alle lagen van de bevolking wijdverbreid.
4. **Bouwen aan sportief Den Haag:** Den Haag heeft in 2014 voldoende, goede, bereikbare en toegankelijke (top)sportvoorzieningen, die voor elk wat wils bieden.
5. **Den Haag in beeld:** 'The Hague' staat in 2014 nationaal en internationaal op de kaart als sportieve, leefbare en aantrekkelijke internationale stad van vrede en recht met spraakmakende sportevenementen.

¹ NOC*NSF (2009), *Olympisch Plan 2028. Heel Nederland naar Olympisch niveau. Plan van aanpak op hoofdlijnen.*

² Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2009), *Uitblinken op alle niveaus. Kabinetsstandpunt bij het Olympisch plan 2028.*

³ Met "sport in de volle breedte" wordt bedoeld: topsport, breedtesport, Olympische sport en niet- Olympische sport, actieve en passieve sportbeoefening, en het naar Nederland halen van sportevenementen, in het bijzonder de Olympische Spelen en de Paralympische spelen van 2028.

Ambities gefaseerd uitvoeren

In dit beleidskader gaan we uit van het hoogste doel: de Haagse sport naar Olympisch niveau brengen. Gezien de maatschappelijke opgaven waarvoor Den Haag staat, is het echter niet mogelijk alle ambities in de komende vier jaar te realiseren. De actiepunten uit dit beleidskader zullen daarom gefaseerd uitgevoerd worden. We starten met een aanpak om Den Haag naar Olympisch niveau te brengen, waarbij we de al opgebouwde kwaliteit zorgvuldig consolideren en met nieuwe actiepunten werken aan het dichterbij brengen van het Olympische niveau. Ook schetsen we in deze nota een paar ambities voor na 2014. Hiervoor gebruiken we de komende vier jaar om te onderzoeken hoe we deze ambities na 2014 kunnen bereiken.

Leeswijzer

De vijf ambities zijn, net als de Olympische ringen, van elkaar te onderscheiden, maar niet te scheiden. In de volgende hoofdstukken komt per hoofdstuk één ambitie aan bod. De hoofdstukken zijn verdeeld in drie paragrafen. Elk hoofdstuk begint met de Olympische ambitie in paragraaf 1. In paragraaf 2 "Waar staat Den Haag" wordt de stand van zaken beschreven. Tot slot volgt de paragraaf "Olympische koers", gevolgd door de concrete actiepunten voor de komende zes jaar. In de bijlage is een overzicht opgenomen van de actiepunten en de financiën per ambitie.

1.1 Olympische ambitie

Den Haag heeft in 2014 een topsportklimaat met een cultuur van willen presteren en kunnen excelleren.

Een stad die wil toegroeien naar Olympisch niveau moet sport “ademen”. Aandacht voor talentherkenning, talentontwikkeling en het faciliteren van topsporters is dan noodzakelijk. Talenten en topsporters moeten in de gelegenheid worden gesteld hun talenten maximaal te ontplooiën. Zij moeten omringd worden door de beste coaches en de beste (mentale en sporttechnische) medische begeleidingsteams. Zij moeten gebruik kunnen maken van voortreffelijke accommodaties en de nieuwste wetenschappelijke innovaties op het gebied van hun sport. Voor jonge (aankomende en gearriveerde) topsporters is het tot slot belangrijk dat zij hun opleiding kunnen combineren met de trainingstijden van topsport.

De concretisering van deze Olympische ambitie op nationaal niveau is om Nederland in 2016 structureel minimaal de tiende plaats te laten innemen op de diverse wereldranglijsten. Een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren, ligt daaraan ten grondslag. De belangrijkste streefresultaten voor Den Haag zijn daarom:

- in 2014 heeft de regio Haaglanden zes nieuwe Nationale Trainingscentra (NTC's) naast de bestaande twee voor beachvolleybal en zeilsporten, met als doel de toekenning van een Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) in de regio Haaglanden;
- in 2014 heeft de regio Haaglanden 8 sterke, financieel zelfstandig Regionale Trainingscentra (RTC's), met onder andere een vast medisch team per RTC.

1.2 Waar staat Den Haag?

Anno 2010 telt Den Haag 20 topsportverenigingen en circa 400 erkende topsporters en talenten. De gemeente ondersteunt alle individuele talenten en topsporters zodat zij de mogelijkheid krijgen het hoogste (inter)nationale niveau te halen. De door NOC*NSF erkende talenten en topsporters kunnen voor een aangepast (middelbaar) onderwijsprogramma terecht op LOOT-school⁴ het Segbroek College. Met het Mondriaan College (MBO) en de Haagse Hogeschool (HBO) zijn afspraken gemaakt om topsportbeoefening en studie beter op elkaar af te stemmen. Een selectie van tien jonge topsporters leert van en wordt gecoacht door tien Haagse ex-topsporters in het Haags Goud

⁴ LOOT staat voor 'Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport'. Nederland circa 25 LOOT-scholen. Dit zijn scholen in het voortgezet onderwijs, die door het ministerie van OCW worden erkend en zijn bevoegd om een aangepast onderwijsprogramma voor topsporters en talenten aan te bieden.

topsportmentorprogramma. Verder is in 2008 het Huis voor de Topsport geopend. Dit geeft topsporters met een nationale status de mogelijkheid om, naast trainen en studeren, ook in Den Haag te wonen. Op dit moment wonen er negen jonge topsporters in dit huis.

Dankzij de unieke ligging van Den Haag aan zee is in het bijzonder ingezet op faciliteiten voor zeilen en beachsporten. Voor deze sporten zijn recent nieuwe voorzieningen gerealiseerd. Den Haag en de Watersportbond hebben een contract gesloten voor vijf jaar, zodat Den Haag kan uitgroeien tot de thuishaven van het Olympisch zeilen. Zowel voor zeilen als voor beachvolleybal heeft Den Haag de status van Nationaal Topsport Centrum bereikt. Voor Beachsoccer is er een convenant gesloten met de KNVB Beachsoccer. Ook voor andere watersporten als surfen is er aandacht. Bij het verenigingsondersteuningsloket van de gemeente worden o.a. surforganisaties incidenteel geholpen. Den Haag huisvest bovendien Regionale Trainingscentra voor beachvolleybal, badminton, voetbal, honkbal, handbal, schaatsen, shorttrack en rugby. Jonge sporttalenten tot 18 jaar worden hier opgeleid tot een internationaal prestatieniveau.

Veel meer dan breedtesport vraagt de organisatie van topsport om regionale, nationale en internationale afstemming. Den Haag Topsport voert het gemeentelijk topsportevenementenbeleid uit, neemt de ondersteuning van talentvolle topsporters en topsportverenigingen op zich en werkt hierin samen met de gemeente, onderwijsinstellingen, sportmedische dienstverleners, trainingscentra en het bedrijfsleven. Het Olympisch Netwerk Den Haag/Haaglanden koppelt de kennis in de regio en zet die in voor het verder versterken van de top- en breedtesport. In dit platform vindt ook afstemming met de landelijke ontwikkelingen plaats via het landelijk Olympisch Netwerk, dat door NOC*NSF wordt gecoördineerd. De Olympische netwerken Rotterdam, Den Haag/Haaglanden en Zuid-Holland werken samen op gebied van talent- en topsportondersteuning van individuele sporters. Ten slotte trekt Den Haag samen met Rotterdam op richting de Olympische Spelen van 2012 in Londen onder de noemer 'Gateway to the games'.

Pas de afgelopen drie jaar zijn door de uitvoering van het Plan van Aanpak Topsport⁵ de achterstanden in ondersteuning, voorzieningen en evenementen ingelopen en wordt in hoog tempo een topsportklimaat ontwikkeld. De financiering van het topsportbeleid is tot en met 2014 geborgd. Voor het einde van 2014 zal gezorgd moeten worden voor een structurele inbedding van hetgeen nu incidenteel is gedekt.

1.3 Olympische koers

Een stabiel en succesvol topsportklimaat op weg naar Olympisch niveau in 2014 betekent het continueren en uitbouwen van het beleid van de afgelopen drie jaar. Den Haag blijft de komende jaren investeren in de ondersteuning van topsporters en talenten. De belangrijkste kansen liggen op het gebied van talentontwikkeling en de ontwikkeling van de Sportcampus Zuiderpark. Talentontwikkeling kan een sprong voorwaarts maken door de kwaliteit van de ondersteuning van RTC's naar een hoger niveau te tillen in nauwe samenwerking met de desbetreffende sportbonden⁶. De gemeente wil nieuwe NTC's accrediteren, met als uiteindelijk doel de toekenning van een Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) in de regio Haaglanden. Uiteraard is Den Haag hierbij afhankelijk van NOC*NSF en het ministerie van VWS die deze statussen toekennen. Deze ambitie zal gefaseerd worden nagestreefd. Wil Den Haag na 2012 kans maken op een toekenning van de status Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) dan zullen er minimaal 6 NTC's in Den Haag gehuisvest moeten zijn. De ambitie is om in de collegeperiode 2010-2014 een aantal RTC's door te laten groeien, zodat een NTC-status binnen handbereik is. Op de Sportcampus Zuiderpark worden sportopleidingen, trainingsaccommodaties voor top- en breedtesport, en sportinnovatie fysiek geclusterd⁷. Doordat op de Sportcampus sportopleidingen van verschillende niveaus gaan samenwerken, kan Den Haag de kwaliteit van haar sporttechnisch kader op een hoger niveau brengen. De nieuwe sportmaterialen en sporttechnieken die ontwikkeld worden kunnen ten goede komen aan de prestaties van de Haagse topsporters en talenten.

Actiepunten

Om Den Haag op Olympisch niveau te brengen zijn de volgende inspanningen nodig:

NTC's, RTC's, topsportverenigingen, (aankomend) topsporters

- 1.1 continueren ondersteuning Nationale Trainings Centra (NTC's) voor beachvolleybal en zeilsporten en het trainingscentrum beach soccer;
- 1.2 ondersteunen en versterken van 8 bestaande Regionale Trainingscentra in regio Haaglanden (o.a. structureel borgen samenwerking met bonden; financieel zelfstandig; samenstellen vaste medische teams per RTC);
- 1.3 Opwaarderen trainingscentrum beachsoccer
- 1.4 vraaggericht ondersteunen van 20 topsportverenigingen om op het hoogste niveau te blijven presteren via een pakket aan ondersteuning op basis van NOC*NSF normen. Pakket is gericht op:
 - ondersteuning jeugdopleidingen;
 - ondersteunen topselecties (jeugd en senioren);
 - samenstellen medische begeleidingsteams (mentaal, sporttechnisch).
- 1.5 Huis van de Topsport continueren en marktpartijen interesseren om mee te investeren zodat uitbreiding mogelijk is om alle NTC-topsporters te kunnen huisvesten;
- 1.6 continueren van de individuele ondersteuning en begeleiding van Haagse (talentvolle) sporters in de regio Haaglanden in samenwerking met NOC*NSF;
- 1.7 Haags Goud Selectie continueren en samen met marktpartijen een uitbreiding realiseren van 10 naar 20 jonge topsporters;
- 1.8 sluiten van een convenant met regiogemeenten Haaglanden en Rotterdam ten behoeve van de ondersteuning van topsporters en talenten (ook t.b.v. het organiseren van topsportevenementen).

Sportcampus Zuiderpark

- 1.9 ontwikkelen van een doorlopende leerlijn van sportopleidingen en –sportonderzoek op de Sportcampus Zuiderpark, waar sportinnovatie en sportontwikkeling centraal staat en waar de combinatie trainen en studie mogelijk is;
- 1.10 handhaven van het convenant met HHS, Mondriaan en Segbroekcollege zodat de combinatie studie/topsport op al deze opleidingen voor jonge topsporters mogelijk is;
- 1.11 ontwikkelen van innovatieve sportlaboratoria rond speerpuntsporten in samenwerking met HHS, TU Delft, VU Amsterdam.

Vorbereiding ambities langere termijn

- 1.12 Doorontwikkeling van bestaande RTC's ter versterking van de ontwikkeling van Sportcampus Zuiderpark, met als doel dat deze in de toekomst kan uitmonden in een erkend Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) in de regio Haaglanden.

⁵ Gemeente Den Haag (2007), Plan van Aanpak Topsport. Uitvoeringsplan Topsportvisie 2008-2010.

⁶ Daarnaast gaat de gemeente investeren in trainings- en wedstrijdfaciliteiten (zie hoofdstuk 4 voor accommodaties) en in het binnenhalen, organiseren en uitdragen van topsportevenementen (zie hoofdstuk 5 voor evenementen).

⁷ Er komen onder andere trainingcentra voor beachsporten, turnen en atletiek. Zie ook: hoofdstuk 4 - Bouwen aan sportief Den Haag.

2.1 Olympische ambitie

In 2014 is in Den Haag sport voor iedereen toegankelijk en is regelmatige en duurzame sportbeoefening normaal.

Door sport voelen mensen zich mentaal en fysiek gezonder. Daarnaast levert sport sociale contacten op. Maar het belangrijkste is dat sport leuk is om te doen. Plezier is dé voorwaarde voor structurele en duurzame sportdeelname. De gemeente Den Haag wil er dan ook voor zorgen dat zoveel mogelijk Hagenaars plezier in de sport vinden en houden, zodat ze mee gaan en blijven doen aan sport. Met voldoende regelmaat en een leven lang, als het even kan.

De concretisering van deze Olympische ambitie op nationaal niveau is een landelijke sportdeelname van 75% in 2016 ofwel een stijging van 10 procentpunt ten opzichte van de huidige situatie (2009). Om meer mensen ook duurzaam en regelmatig aan het sporten te krijgen en te houden, is het nodig dat mensen lid worden van sportorganisaties. Het Olympisch plan concretiseert dit door uit te gaan van een stijging van het percentage sportverenigingslidmaatschappen (landelijk) met 7 procentpunt (van 28% naar 35%). Den Haag gaat mee in deze landelijke ambities. De belangrijkste streefresultaten voor Den Haag zijn daarom:

- in 2014 is de sportdeelname in Den Haag gestegen tot 73%;
- in 2014 is het aantal Hagenaars dat lid is van een sportvereniging met 5 procentpunt toegenomen t.o.v. 2010 (45%).

2.2 Waar staat Den Haag?

De afgelopen jaren lag het accent van het gemeentelijk sportstimuleringsbeleid op verenigingsondersteuning, sport op school en op groepen Hagenaars met een sportachterstand. De ruim 350 sportverenigingen vormen samen de ruggengraat van de Haagse sportinfrastructuur. De gemeente ondersteunt deze verenigingen intensief met een verenigingsondersteuningsloket bij de gemeentelijke afdeling Sportsupport. Bij verschil-

lende verenigingen is de afgelopen jaren met gemeentelijke steun een verenigingsmanager, tijdelijke projectmanager of technisch kader aangesteld. De gemeentelijke verenigingsondersteuners hielpen verenigingen vraaggericht en op maat bij het oplossen van knelpunten.

Het bewegingsonderwijs is in Den Haag van oudsher goed: op elke school zijn vakleerkrachten actief en zijn er mogelijkheden voor schoolzwemmen. 42 Procent van de basisscholen neemt deel aan een of meer van de verschillende naschoolse sportprogramma's en -projecten. Ook in het voortgezet onderwijs is inmiddels op 12 scholen een begin gemaakt met het aanbieden van naschoolse sport. Met de regeling combinatiefunctionarissen kan een aantrekkelijk en uitdagend sportaanbod op en om school in de toekomst gewaarborgd worden. Er is een start gemaakt met de verankering tussen topsport en breedtesport, en meer specifiek tussen de Haagse jeugd en (Haagse) topsport. Bijvoorbeeld voor de strand- en zeesporten. De gemeente zorgt ervoor dat scholen gebruik kunnen maken van het Beachstadion en dat Lindobeach en beachvolleybal het hoofdprogramma vormen van de Nationale Sportweek. Den Haag Marketing ondersteunt de recreantentoernooien op de beachvelden die om het Beach-stadion heen liggen. De eerste beachcourt, dicht bij scholen en sportvereniging, is aangelegd. Dit soort activiteiten kunnen echter op grotere schaal ingezet worden om breedtesport en topsport te verankeren. Dit is nodig om het risico weg te nemen van onvoldoende draagvlak en onvoldoende nieuwe talenten voor deze sport.

Den Haag heeft de afgelopen jaren de sportparticipatie onder senioren, minder validen en allochtone meisjes aangepakt met diverse projecten en activiteiten. In het kader van het programma 'Meedoen Alle Jeugd door Sport' zijn bijvoorbeeld honderd Turkse meisjes wekelijks gaan basketballen door samenwerking tussen een Turkse vrouwenvereniging en de basketbalvereniging. De focus was dus niet gericht op het realiseren van een grote procentuele toename in sportdeelname, maar in het betrekken van groepen die achterbleven.

Sportdeelname

De sportparticipatie in Den Haag (Sportonderzoek 2010) ligt met 68 procent rond het landelijk gemiddelde van 65 procent (Rapportage Sport 2008). Relatief veel inwoners van Den Haag sporten op regelmatige basis (50% tegen 29% landelijk). Bijna twee derde van de jeugd sport op regelmatige basis.

Sportdeelname in Den Haag 2010	Hagenaars 6 t/m 70 jaar	Haagse jeugd 6 t/m 19 jaar
Percentage sporter (12 keer p.j. of vaker)	68%	85%
Percentage regelmatige sporter (> 60 keer p.j.)	50%	70%

2.3 Olympische koers

Om Den Haag wat sportdeelname betreft in 2014 op landelijk Olympisch niveau te krijgen, zijn er de komende jaren flinke inspanningen nodig. Den Haag ambieert minimaal hetzelfde percentage (75%) als landelijk (van 65% naar 75% tussen 2009 en 2016). Sport moet voor alle Hagenaars toegankelijk zijn, waardoor een gezonde en actieve leefstijl in 2014 gewoon is onder alle bevolkings- en leeftijdsgroepen. De sportdeelname in Den Haag heeft zich de afgelopen tien jaar positief ontwikkeld. De voortzetting van deze positieve ontwikkeling kost echter extra veel inspanning vanwege de wet van de afnemende meeropbrengsten. Den Haag zal nieuwe wegen moeten inslaan om nogmaals een dergelijke stijging teweeg te kunnen brengen. Den Haag wil door een nieuwe werkwijze de sportdeelname in de stad aanzienlijk vergroten. De zogenaamde levensfasebenadering kijkt vooral naar de levensfasen waarin grote groepen mensen ophouden met sporten.

Een groot aantal partners zal mee moeten helpen om sport in het hart en de leefstijl van Hagenaars van alle leeftijden te krijgen en te houden. Een belangrijke partner hierbij, naast het onderwijs, zijn de sportverenigingen en hun accommodaties, omdat zij een ontmoetingsplaats in de buurt zijn. Deze centrale rol in de wijk van verenigingen zal nog verder versterkt moeten worden. Bijvoorbeeld door welzijnswerk in de accommodaties van sportverenigingen te laten plaatsvinden. Ook moet de continuering van bestaande succesvolle aanpakken geborgd worden.

Maatschappelijk presterende sportaanbieders

Een belangrijke voorwaarde om sporten voor alle Hagenaars gewoon te maken, is de aanwezigheid van voldoende goed functionerende sportverenigingen, die uitnodigend zijn voor alle Hagenaars. Den Haag gaat daarom door met het ondersteunen van verenigingen. Dit doet zij door te zorgen voor sportaccommodaties met betaalbare huren. Door clubs via het verenigingsondersteuningsloket bij de gemeentelijke afdeling Sportsupport te helpen bij o.a. vrijwilligers- en kadervraagstukken en door 'Helpende handen' (tijdelijke inzet van serviceteams voor incidenteel onderhoud en schoonmaak) te bieden. Naast de subsidieregeling ter verbetering van clubaccommodaties (IVS-regeling) zal vanaf 2011 ook de administratieve lastendruk voor verenigingen verminderd worden, zoals de kosten voor OZB en voor de verklaring omtrent gedrag (VOG) voor vrijwilligers voor sportverenigingen.

Daarnaast zal Den Haag sportaanbieders vragen om hun maatschappelijke rol te vergroten. In de eerste plaats door met (vernieuwende, moderne) sportactiviteiten een breed publiek in verschillende

levensfasen aan te spreken. Hiermee kan voorkomen worden dat mensen afhaken en wordt gezorgd dat nieuwe ledengroepen enthousiast worden voor sport. De gemeente zorgt voor ondersteuningsmogelijkheden om sportverenigingen te helpen om nieuwe, moderne, vraaggerichte sport- en beweegactiviteiten te integreren in hun activiteiten. Hiermee behouden verenigingen hun centrale rol in de civil society, want zij zijn bij uitstek het voorbeeld van vrijwilligersorganisaties die participatie en onderlinge betrokkenheid bevorderen. Bijvoorbeeld hockeyvereniging HDM biedt sport voor senioren in de wijk aan. Een ander voorbeeld is voetbalvereniging BMT die met een laagdrempelige sportactiviteit Turkse en Marokkaanse wijkbewoonsters aan het sporten wist te krijgen.

In de tweede plaats onderzoekt Den Haag op welke plekken en met welke sportorganisaties het nuttig en haalbaar is om sportverenigingen inclusief de verenigingsaccommodatie door te ontwikkelen tot buurthuis voor jong en oud. Dit onderzoek vindt plaats in nauw overleg met o.a. welzijn, ouderenbeleid en kinderopvang. Op basis van de uitkomsten worden vervolgens accommodaties aangepast en verenigingen geholpen met organisatorische veranderingen. Door bijvoorbeeld naschoolse opvang te combineren met een clubgebouw van een vereniging zullen door de wettelijke eisen rond kinderopvang aanpassingen aan het gebouw noodzakelijk zijn. Een voorbeeld van een locatie/vereniging waar al gezorgd is voor een slimme combinatie van sport en andere maatschappelijke activiteiten is voetbalvereniging DUNO. In het clubgebouw van DUNO is ook naschoolse opvang en de Bloedbank gevestigd. Om de maatschappelijke functie van de sportvereniging een flinke impuls te geven is in het coalitieakkoord structureel € 2 miljoen uitgetrokken vanaf 2012. Sportverenigingen worden op het gebied van accommodatie, organisatie en activiteiten (zie ook paragraaf 4.3) ondersteund om deze brede buurtfunctie te vervullen in de wijk.

Levensfasebenadering

Voor de beoogde stijging van 10 procentpunt in de sportdeelname is sportstimuleringsbeleid, gericht op specifieke, kleine doelgroepen niet voldoende. Het beleid moet zich ook richten op grote mainstream doelgroepen, waar de sportdeelname ook relatief laag is. Veel mensen uit die grote doelgroepen stoppen op een bepaalde leeftijd met sporten omdat trainingstijden niet meer te combineren zijn met bijvoorbeeld bijbaantjes of gezinsleven. En soms sporten zij niet (meer) omdat het sportaanbod niet goed aansluit bij hun levensfase. De volgende levensfasen en kenmerken kunnen met betrekking tot sportbeoefening worden onderscheiden⁸:

Levensfase	Kenmerken
4-17 jaar	hoge sportdeelname vergeleken met andere leeftijdsgroepen: in deze fase wordt de basis gelegd voor een leven lang sport
18-22 jaar	veel uitval want sport moet concurreren met tal van andere vrijetijds mogelijkheden, studie en werk (bijbaantjes)
23-54 jaar	veel afhakers door de combinatie van werk en privéleven; veelal inactieve levensstijl door inactieve beroepen
55-70 jaar	Mobiliteit en beweegmogelijkheden nemen af

De uitdaging is om mensen in elke levensfase te boeien en te binden door aan te sluiten op hun wensen, behoeften en capaciteiten. Hierbij is er aandacht voor de diversiteit in achtergrond (expats, niet-westerse Hagenaars) en mogelijkheden (geestelijke of lichamelijke beperkingen, chronische aandoeningen)⁹. Ook vraagt de recreant om een andere benadering dan de wedstrijdssporter. Per levensfase worden de belangrijkste partners in stelling gebracht: scholen, sportverenigingen, commerciële aanbieders en intermediaire organisaties. De gemeente neemt hierin de regie. Een cruciale rol in het bevorderen van de sportdeelname is weggelegd voor de lesgevers en trainers. Hoe aantrekkelijker sportactiviteiten worden begeleid, hoe meer mensen enthousiast raken en blijven voor sport.

Levensfase jeugd/jongeren (4-17 jaar):

De ambitie is dat in 2014 alle kinderen en jongeren in Den Haag opgroeien met sport en ervaren dat sport leuk is. Den Haag doet dit in de eerste plaats door het aanstellen van de zogeheten jeugd- en schoolsportcoördinatoren¹⁰ op respectievelijk sportverenigingen en op scholen. Zij spelen de centrale rol in het stimuleren van een leven lang sporten bij kinderen en jongeren. De schoolsportcoördinatoren op school voeren de regie over het naschoolse sportaanbod. Zij zorgen dat alle kinderen worden verleid om mee te doen aan naschoolse programma's, ook de wat minder sportieve kinderen. De jeugdsportcoördinatoren van de verenigingen geven sportactiviteiten na schooltijd. Hierdoor maken de kinderen op en via school kennis met diverse takken van sport en met de verenigingen. Tijdens naschoolse sport zal de jeugd ook kennismaken met typisch Haagse topsporten zoals zeilen en beachvolleybal om ook de relatie top-/breedtesport te verankeren. Het aantal jeugd- en schoolsportcoördinatoren zal tot en met 2012 groeien tot 65 jeugdsportcoördinatoren bij verenigingen en 105 schoolsportcoördinatoren op scholen.

Den Haag stelt als voorwaarde aan schoolbesturen voor het aanstellen van de coördinatoren dat de lessen lichamelijke opvoeding door een bevoegd vakleerkracht worden gegeven. Hierdoor borgt de gemeente samen met schoolbesturen de kwaliteit van het lichamelijke opvoedingsonderwijs. Tot slot zal ook de ontwikkeling van de sportonderwijscluster op de Sportcampus Zuiderpark een kwaliteitsimpuls geven aan de lesgevers in Den Haag¹¹.

⁸ Deze indeling is gebaseerd op: NOC*NSF (2009), Expertrapport Nederlandse sport naar Olympisch niveau. Een nadere uitwerking van het sportgedeelte van het Olympisch Plan 2028. (p.123).

⁹ Zie hiervoor ook: ambitie 3 - Vitaal Den Haag.

¹⁰ Deze nieuwe combinatiefuncties worden de komende jaren verder ontwikkeld.

¹¹ Zie hiervoor ook: ambitie 1 – Talentvol Den Haag

Naast de inzet op scholen wordt ook gekeken naar hoe jongeren verder enthousiast gemaakt kunnen worden voor sport en mogelijkheden hebben om te sporten in de openbare ruimte in hun woon-omgeving. Hierbij wordt aangesloten op het speelbeleid van de gemeente 'Spelen in de stad' met fysieke aanpassingen, maar ook door in de openbare ruimte sportieve activiteiten te laten organiseren in samenwerking met diverse partners zoals Kraijcek, Cruyff, welzijnsorganisaties.

Levensfase jong volwassenen (18-22 jaar):

In deze levensfase is het doel om de deelname aan sport die onder jeugd en jongeren nog 'gewoon' is, te handhaven. Hiervoor onderzoekt Den Haag of er in aanvulling op het landelijke sport-stimuleringsbeleid voor MBO-, en HBO-instellingen (beleidskader 'Sport, bewegen en onderwijs') nog aanvullende lokale afspraken met MBO- en HBO-instellingen nodig zijn. Daarnaast wordt onderzocht of met werkgevers afspraken gemaakt kunnen worden om jonge werknemers te enthousiasmeren voor een sportieve leefstijl (zie ook actie onder levensfase volwassenen).

Levensfase volwassenen (23-54 jaar):

Om de sportdeelname in Den Haag met 10 procentpunt te laten stijgen, zal de gemeente juist inspanningen moeten plegen om volwassenen aan het sporten te houden en krijgen. Bij de volwassenen zijn in absolute aantallen de meeste Hagenaars te vinden die niet (regelmatig) sporten. De deelname aan sportactiviteiten loopt terug met het stijgen van de leeftijd. Volwassenen zijn zelf verantwoordelijk voor hun leefstijl. Toch kan de gemeente samen met partners een rol spelen door de voorwaarden te scheppen die nodig zijn om daadwerkelijk te gaan sporten. Drempels als te weinig tijd, niet mee kunnen komen door lichamelijke kwalen die ontstaan met ouder worden, en logistieke problemen om werk en gezin te combineren met sport kunnen weggenomen worden. Bijvoorbeeld door met werkgevers in Den Haag samen te werken zodat werkgevers voorzieningen treffen die sportactiviteiten via, bij of aansluitend op het werk mogelijk maken. En door gezamenlijk te weinig actieve werknemers te verleiden tot een actievere leefstijl. Met behulp van de rijksimpulsregeling 'Nationaal Actieplan Sport en Bewegen', in Den Haag 'Sportief Gezond!' geheten voert Den Haag tussen 2011 en 2014 een innovatief proefproject uit om hier samen met werkgevers ervaring op te doen.

Andere voorbeelden waarmee Den Haag aan de slag gaat, zijn: het mogelijk maken van naschoolse opvang of kinderopvang bij sportorganisaties, het zorgen voor voldoende laagdrempelige sportvoorzieningen dichtbij huis; en sportorganisaties ondersteunen om hun activiteiten meer vraaggericht te maken zodat o.a. flexibelere tijden/lidmaatschappen mogelijk worden.

Levensfase senioren (55-70 jaar):

De bevolkingsprognose geeft aan dat de omvang van de groep senioren stijgt (naar ca. 84.000 in 2030, 'Den Haag in cijfers'). Dit geeft aan dat het belangrijk is om nu al het sport- en beweeggedrag van zowel volwassenen (dit zijn de toekomstige senioren) als senioren te stimuleren. De sportdeelname in deze levensfase ligt lager dan in de andere levensfasen. Naarmate de leeftijd stijgt, ontwikkelen mensen ook meer chronische aandoeningen. Sport- en beweegactiviteiten hebben op deze aandoe-

ningen een gunstig effect. Het belang van sport en bewegen neemt dus juist toe. Daarnaast kalft in deze levensfase heel geleidelijk het aantal sociale contacten af door het uittreden uit het arbeidsproces en na het 70e levensjaar door sterven van vrienden en kennissen. Sport- en beweegactiviteiten kunnen juist een grote rol spelen in het onderhouden of maken van nieuwe sociale contacten. Den Haag heeft in het verleden veel ervaring opgedaan met de sportstimuleringsmethoden Senior Actief en Coach, om senioren sportief in beweging te zetten. Door deze projecten op grotere schaal uit te voeren en daarin samen te werken met woningbouwcorporaties, buurtorganisaties en sportorganisaties wordt hieraan tussen 2011 en 2014 een extra impuls gegeven. Dit vormt één van de onderdelen uit het Haagse plan 'Sportief Gezond!'.

Actiepunten

Om Den Haag op Olympisch niveau te brengen zijn de volgende inspanningen nodig:

Jeugd en jongeren (4-17 jaar)

- 2.1 65 Sportverenigingen gaan naschoolse activiteiten aanbieden op 105 scholen. Hiertoe worden aangesteld en opgeleid:
 - 65 jeugdsportcoördinatoren;
 - 105 schoolsportcoördinatoren;
 - deze verenigingen krijgen verenigingsondersteuning van gemeente;
 - deze verenigingen ontwikkelen zich tot erkend leerwerkbedrijf;
- 2.2 met 10 extra verenigingen worden afspraken gemaakt over naschoolse opvang (momenteel bieden 10 verenigingen nso).
- 2.3 samenhang topsport en breedtesport wordt versterkt door in de bestaande naschoolse sportprogramma's aan te sluiten op Haagse dagen (dit zijn de topsportevenementen die een lange Haagse traditie hebben en jaarlijks in nauwe samenwerking met Haagse verenigingen worden georganiseerd, zoals bijvoorbeeld de Haagse rugbydagen) en grote sportevenementen, door meer aandacht voor de speerpuntsporten (beachsporten, zeilen, voetbal, hockey en schaatsen). Denk bijvoorbeeld aan de inzet van het Beachstadion voor breedtesportactiviteiten voor scholen en voor bedrijventoernooien en aan kennismakingsaanbod in deze takken van sport voor jeugd, volwassenen en senioren in samenwerking met o.a. scholen en bedrijven.
- 2.4 succesvolle sportieve activiteiten in de openbare ruimte worden gecontinueerd. Voorbeelden zijn de sportieve activiteiten bij/op en in samenwerking met RKF-Foundation, Cruyff Courts, scholen, welzijnsinstellingen en buurtorganisaties.
- 2.5 Sportstimulering jeugd/jongeren: continueren bestaande sportstimuleringsprojecten zoals schoolsporttoernooien, Nationale Sportweek.

Jong volwassenen (18-22 jaar)

- 2.6 'Olympisch Vuur' opleidingen: het stimuleren van de sportparticipatie van studenten door aangaan van een samenwerkingsverband met grote HBO en MBO onderwijsinstellingen en sportaanbieders (via sportpas, info over sportverenigingen, speciaal studentenaanbod bij sportaanbieders)

2.7 'Olympisch Vuur' werkgevers (zie actiepunten 2.7 onder volwassenen):

Volwassenen (23-54 jaar)

- 2.7 met 10 werkgevers wordt een 'Olympisch Vuur' convenant gesloten over aanbieden van sport via het werk en over bekendheid vergroten van sportevenementen (bezoek, deelname). Dit is inclusief een sportintroductieprogramma voor jonge startende werknemers en expats.

Senioren (55-70 jaar) en volwassenen (23-54 jaar)

- 2.8 met 10 sportverenigingen en evt. bonden wordt een convenant gesloten over innovatieve sportconcepten (moderne vormen van lidmaatschap passend bij levensfase) en sportkennismaking voor volwassenen en senioren. Verenigingen worden hierbij ondersteund (zie ook laatste actiepunten onder maatschappelijk presterende sportorganisaties).
- 2.9 met 10 commerciële sportorganisaties worden afspraken gemaakt over aanboren van nieuwe groepen potentiële sporters (daluurtarieven etc.)

Maatschappelijk presterende sportorganisaties

- 2.10 ondersteuning gemeente aan sportverenigingen als vrijwilligersorganisatie met basispakket:
 - sportaccommodaties;
 - betaalbare huren;
 - subsidiemogelijkheden voor verbetering club/kleedaccommodaties (IVS-regeling);
 - borgen kwaliteit met verenigingsondersteuning. Hierin ook ondersteuning voor behoud, werving en kwaliteit van de vrijwilligers.
- 2.11 Lastendrukvermindering: OZB en VOG
- 2.12 Onderzoek naar het combineren van meerdere functies in de sportaccommodaties, als buurthuis voor jong en oud
- 2.13 Aan hand van uitkomsten onderzoek (2.12) ondersteunen van een aantal sportverenigingen om zich door te ontwikkelen, organisatorisch en qua gebouw, tot organisatie met een bredere wijkfunctie.
- 2.14 Ondersteuning van sportverenigingen om innovatieve sportconcepten (moderne vormen van lidmaatschap passend bij levensfase) en sportkennismaking voor volwassenen en senioren te ontwikkelen

3.1 Olympische ambitie

In 2014 is in Den Haag een actieve en gezonde leefstijl onder alle lagen van de bevolking wijdverbreid.

Den Haag wil met sport een bijdrage leveren aan de ambitie om een actieve en gezonde leefstijl onder al haar inwoners te verbreiden. Regelmatig en intensief sporten, op een prettige, verantwoorde manier en bij voorkeur in georganiseerd verband, is bij uitstek de manier om de gezondheid te verbeteren. Bovendien kan door sport het zelfvertrouwen en de mentale weerbaarheid toenemen. Tot slot activeert sport mensen en brengt het mensen bij elkaar.

De vorige ambitie, Sportief Den Haag, benoemt maatregelen die het geleidelijke stoppen met sport in bepaalde levensfasen moet voorkomen. In dit hoofdstuk – Vitaal Den Haag – gaat het om het verbeteren van de gezondheid van inactieve doelgroepen, die de weg naar een sportieve levensstijl nog niet goed zelf kunnen vinden. Den Haag wil met sport bijdragen aan de bestrijding van overgewicht (vooral bij kinderen), motorische achterstanden bij kinderen en inactiviteit bij senioren. Sport draagt ook bij aan het bevorderen van de participatie en de gezondheid van kinderen en volwassenen met een chronische aandoening en/of met een handicap. Pas als alle Haagse inwoners voldoende deelnemen aan sport is Den Haag een stad van Olympisch niveau.

De landelijke ambitie is dat Nederland in 2016 een gezonde bevolking heeft, en ook minder mensen (en vooral kinderen) met overgewicht. Voldoende beweging en gezonde voeding zijn de norm. Den Haag gaat mee in deze landelijke ambitie. De komende jaren richt Den Haag de pijlen in het bijzonder op de hier genoemde kwetsbare doelgroepen.

Het belangrijkste streefresultaat voor Den Haag is daarom:

- in 2014 is de regelmatige sportdeelname van Hagenaars met een handicap, Hagenaars met een chronische aandoening en Haagse senioren met 8% of 3 procentpunt toegenomen t.o.v. 2010¹².

3.2 Waar staat Den Haag?

De afgelopen jaren zijn voor de doelgroepen inactieve jeugd, mensen met een handicap, Hagenaars van niet-westerse afkomst en inactieve senioren diverse sportieve projecten toegepast, veelal in samenwerking met partners uit sport, onderwijs, welzijn en de gezondheidszorg. Belangrijke succesfactoren om deze inactieve groepen in beweging te krijgen zijn het leveren van maatwerk, laagdrempelige kennismakingsactiviteiten, een goede PR-campagne, ondersteuning van de aanbieders, en

¹² Over kinderen met een motorische achterstand en Hagenaars met overgewicht zijn geen gegevens beschikbaar. Wij gaan er vanuit dat de drie genoemde groepen groot genoeg zijn om een goed beeld te kunnen geven van een toename in de sportdeelname. De stijging met 10% correspondeert met de doelstelling die in 'Sportief Gezond', het NASB-plan is vastgesteld.

gebruikmaking van de vindplaatsen van deze doelgroepen. Ook het verlagen van financiële drempels is mogelijk gemaakt met behulp van de gemeentelijke Ooievaarspas. Zo'n 250 deelnemende sportverenigingen bieden kortingen op de contributie aan volwassenen met een Ooievaarspas. Door de regeling 'Kinderen doen Mee' is het voor kinderen tot 18 jaar met een Ooievaarspas zelfs mogelijk om hun 1e sport bij een aangesloten sportvereniging gratis te doen.

Den Haag kent inmiddels zeven specifieke senioren sportverenigingen, acht schoolsportverenigingen in het speciaal onderwijs, 150 groepen 'Meer bewegen voor ouderen' en vijf gehandicapten sportverenigingen. Tot slot heeft Den Haag vanuit een verruimde Wmo-regeling, als een van de eerste gemeenten in Nederland, een vergoeding ingesteld voor de aanschaf van sporthulpmiddelen anders dan een rolstoel.

Drie voorbeelden van succesvolle projecten: Cliënten van DiabetesZorg Haaglanden worden door het COACH-project door een coach gestimuleerd hun leefstijl te verbeteren. Door de samenwerking tussen de gemeente Den Haag, een gehandicapten sportvereniging en een mytyschool krijgen leerlingen met een lichamelijke handicap en/of langdurige ziekte, naschoolse sport (basketbal) aangeboden. Het aantal deelnemers groeit jaarlijks. In stadsdeel Loosduinen zijn met behulp van het project Senior Actief honderd 55-plussers geworven die na een fitheidstest wekelijks nordic walking zijn gaan beoefenen bij een voetbalvereniging. De vereniging had geen ervaring met nordic walking en sport voor deze leeftijdsgroep, maar heeft met hulp van de gemeente een aparte afdeling opgezet met gediplomeerde trainers.

Ondanks deze inspanningen is Den Haag in Nederland een van de steden met de grootste gezondheidsachterstanden.

Eind 2009 heeft Den Haag een convenant met het rijk gesloten om mee te doen in de 2e tranche van het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB). Dit houdt in dat Den Haag vanaf het 3e kwartaal van 2010 tot en met 2014 rijksmiddelen ontvangt (naast een eigen cofinanciering van 50%) voor de uitvoering van een plan om te weinig actieve Hagenaars te stimuleren tot een sportievere en daardoor gezondere leefstijl. Het Haagse NASB-plan heet 'Sportief Gezond!' en is in september 2010 in het college vastgesteld. Een aantal ambities en actiepunten uit dit hoofdstuk en uit het vorige hoofdstuk maken dan ook onderdeel uit van "Sportief Gezond!".

3.3 Olympische koers

Door sport te koppelen aan gezondheid gaan we proberen de regelmatige sportdeelname van de onvoldoende actieve doelgroepen met 10% te laten toenemen. Het actieplan 'Sportief Gezond' biedt hiervoor kansen. De komende jaren zijn de pijlen in het bijzonder gericht op de volgende kwetsbare doelgroepen binnen alle levensfasen: kinderen met motorische achterstanden, Hagenaars met een handicap, onvoldoende actieve volwassenen, onvoldoende actieve 55-plussers, Hagenaars met de (chronische) aandoeningen diabetes, COPD, hart- en vaatziekten, depressie, en Hagenaars (kinderen en volwassenen) met overgewicht.

Wij willen onze ambitieuze plannen bereiken door samen te werken met onze partners. Samen met sport- en gezondheidsorganisaties, instellingen voor mensen met een beperking, onderwijs, welzijnsorganisaties en werkgevers gaat de gemeente Den Haag aan de slag om meer kwetsbare Hagenaars aan het sporten te krijgen. Voor elke doelgroep wordt samengewerkt met partners die een groot bereik onder de doelgroepen hebben. De verdere uitwerking is beschreven in 'Sportief Gezond'.

Actiepunten

Jeugd/jongeren met een handicap, motorische achterstanden en/of overgewicht

- 3.1 30 extra Club Extra projecten voor kinderen met motorische achterstanden, georganiseerd door schoolsportcoördinatoren;
- 3.2 aanstellen gewichtige vakleerkracht op 90 scholen (kinderen overgewicht)
- 3.3 Sportproeverij (sportkennismaking van leerlingen met verenigingen)
- 3.4 Sportstimulering gehandicapten: continueren bestaande projecten zoals naschoolse sportprojecten voor gehandicapten, ondersteuning Kameleon, 'Aangepast sporten wat is dat?';
- 3.5 Sport S Cool (naschoolse sport op VMBO-scholen voor onvoldoende actieve jeugd)
- 3.6 Reguliere sport gehandicapten: sporttechnisch kader is getraind op omgaan met gehandicapten

Kwetsbare volwassenen en op diverse levensfasen gerichte actiepunten

- 3.7 "Zo kan het ook", sportstimulering voor verstandelijk gehandicapte cliënten van Steinmetz de Compaan
- 3.8 Coach Mee: sportservicepunt voor mensen met handicap
- 2.8 10 reguliere sportorganisaties met aangepaste activiteiten per doelgroep voor alle kwetsbare Haagse doelgroepen (dit is onderdeel van actiepunt 2.8 uit het vorige hoofdstuk).
- 3.9 Versterken bestaande gehandicapten sportverenigingen

Inactieve 55-plussers

- 3.10 Senior Actief over hele stad met 10 sportorganisaties.
- 3.11 Coach niet westerse senioren

Lange termijn ambities

- 3.12 Continueren uitvoering 'Sportief Gezond' (NASB)

4.1 Olympische ambitie

Den Haag heeft in 2014 voldoende, goede, bereikbare en toegankelijke (top)sportvoorzieningen, die voor elk wat wils bieden.

Een stad van Olympisch niveau vraagt om voldoende en goede sportaccommodaties en -voorzieningen. Iedereen moet er terecht kunnen: van topsporter tot recreatieve sporter. Zowel op het gebied van topsport als op het gebied van breedtesport wil Den Haag planmatig verder bouwen aan een bij de derde stad van Nederland passende sportinfrastructuur.

In het Olympisch plan 2028 zijn de doelstellingen gericht op het realiseren van voortreffelijke topsportaccommodaties en voldoende en bereikbare breedtesportaccommodaties. In het verlengde hiervan zijn de belangrijkste streefresultaten voor Den Haag voor de komende jaren:

- het realiseren van de Sportcampus Zuiderpark, waar hoogwaardige trainings- en wedstrijdcentra gecombineerd worden met een sportonderwijscluster;
- het realiseren van een internationaal zeilwedstrijdwaardige haven;
- het realiseren van een permanent hockeystadion.

4.2 Waar staat Den Haag?

De afgelopen jaren is een aantal nieuwe topsportvoorzieningen gerealiseerd in Den Haag. Naast het nieuwe ADO stadion gaat het om voorzieningen die passen bij de ontwikkeling van Den Haag als water- en beachsportstad. Het beachstadion is inmiddels één van de kroonjuwelen van Den Haag. Het hele jaar rond kunnen de beste beachvolleyballers van Nederland in Den Haag trainen. Voor andere Haagse speerpuntsporten ontbreekt het echter voorsnog aan geschikte trainings- en wedstrijd-faciliteiten. Ook voor de RTC's zijn er soms te weinig trainingsfaciliteiten door de druk op binnen-sportvoorzieningen op bepaalde tijdstippen.

De afgelopen jaren is ook aan de kwaliteit en multifunctionaliteit van de bestaande Haagse breedte-sportaccommodaties gewerkt. Onder meer is een flink aantal kunstgrasvelden gerealiseerd. De jaarlijkse Stadsenquête en het tweejaarlijkse belevingsonderzoek maken duidelijk dat de gebruikers over het algemeen tevreden zijn over de kwaliteit, veiligheid en bereikbaarheid van de Haagse sportaccommodaties. Ook in kwantitatief opzicht scoort Den Haag goed met haar sportaccommodaties: de vraag naar en het aanbod van sportvelden, sportzalen en gymlokalen zijn op dit moment goeddeels in evenwicht. Naar verwachting zal de druk op vooral de binnensportruimte de komende jaren evenwel oplopen door toename van de vraag, onder meer vanuit de naschools sport en bedrijfssport. Ook voldoen veel kleed- en clubaccommodaties - gebouwd in de 60-er en 70-er jaren - steeds minder aan de verwachtingen van de huidige generatie sporters. Voorts is de hoeveelheid zwembad naar verwachting niet

toereikend, ook niet na oplevering van het 50-meterbad. Datzelfde geldt voor de mogelijkheden voor ongebonden sport. Weliswaar maakt 18 procent van de Hagenaars gebruik van de ongeveer 190 (semi-) openbare sport- en speellocaties¹³, maar in veel achterstandswijken ontbreken laagdrempelige buitensportvoorzieningen. Bovendien zijn er meer wandel-, fiets- en hardlooproutes nodig om Hagenaars optimaal de kans te geven om een sportieve leefstijl te ontwikkelen.

4.3 Olympische koers

Om zowel de sportdeelname in de breedte als de topsport in al zijn facetten naar een Olympisch niveau te krijgen zijn goede en voldoende sportvoorzieningen nodig. Het is vooral van belang de beschikbare ruimte voor sport de komende jaren beter te gaan benutten. Slim, effectief ruimtegebruik is het motto. Dat geldt voor zowel de topsportvoorzieningen, de sportvelden, sporthallen en gymlokalen, als de sportief ingerichte (semi-)openbare ruimte. Daarnaast is het zaak de huidige stand van de sportvoorzieningen in zowel kwantitatief als kwalitatief opzicht te handhaven en op onderdelen te verbeteren. Voor alle te realiseren voorzieningen zal de financiering nog georganiseerd moeten worden.

Topsportvoorzieningen

Op termijn streeft Den Haag naar één topsportaccommodatie en één trainingslocatie als icoon voor elk van de Haagse speerpuntsporten¹⁴. Daartoe moeten nieuwe (multifunctionele) topsportvoorzieningen worden ontwikkeld en bestaande worden geoptimaliseerd, al dan niet in regionale samenwerking. Hoogste prioriteit hebben de accommodaties voor beach- en watersporten. Als stad aan zee wil Den Haag de komende jaren de thuishaven worden van de aan beach- en watersporten gelieerde nationale topsportorganisaties, talenten, topsporters, en nationale- en internationale topsport-evenementen. Met de realisering van het beachstadion en de trainingscentra voor beach- en watersport is hiervoor al een goede stap gezet, maar dit vraagt om verdere uitbreiding en investeringen op het hoogste niveau.

Tenslotte moet Den Haag, om de status van tophockeystad niet te verliezen, net als veel andere steden gaan beschikken over permanent hockeystadion van tenminste 5.000 toeschouwers. Nota bene: er komt gedurende de tijdsduur van het WK Hockey 2014 een tijdelijk hockeystadion. De financiering wordt gedekt via de bestaande middelen in het Olympische Fonds.

¹³ Stadsenquête (RSO) 2009.

¹⁴ Beachsporten, zeilen, voetbal, hockey en schaatsen. Voor de andere 2 speerpuntsporten hardlopen en tennis geldt dat het zwaartepunt meer ligt op het behouden van aansprekende evenementen.

Breedtesportaccommodaties ondersteunen de civil society

Sportvelden, sporthallen, gymlokalen en zwembaden worden gebruikt door de vele sportorganisaties die Den Haag rijk is. Door deze voorzieningen goed te onderhouden, efficiënt te gebruiken en te zorgen dat er voldoende voorzieningen zijn, ondersteunt Den Haag het zelf organiserend vermogen van Hagenaars en hun sportorganisaties.

In het kader van efficiënter ruimtegebruik kunnen sportvelden, die 's avonds en in het weekend in gebruik zijn bij verenigingen, overdag dienst doen als plek voor school- en bedrijfssport. Andersom zijn er 's avonds en in weekenden mogelijkheden voor verenigingen om gymlokalen en speelzalen van scholen te gebruiken. Voorwaarde hiervoor is dat beheer en afstemming goed zijn geregeld. Daarnaast zijn slimme combinaties tussen verschillende (publiekprivate) voorzieningen mogelijk, zoals kinderopvang bij sportcomplexen of een fitnesscentrum op een buitensportpark. Ook wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de multifunctionaliteit van sportaccommodaties te vergroten door het slim combineren van sport en andere maatschappelijke functies. Door sportvoorzieningen en maatschappelijke activiteiten vaker en beter te combineren worden accommodaties intensiever gebruikt en krijgen sportverenigingen een centralere rol in de wijk. De mogelijkheden om sportaccommodaties te combineren met welzijnsfuncties wordt uitgewerkt in een bestuursopdracht 'Slimmer combineren van accommodaties' zoals benoemd in het meerjarenplan Maatschappelijke Ondersteuning 2010-2014. Om deze maatschappelijke functie van de sportvereniging een flinke impuls te geven is in het coalitieakkoord structureel € 2 miljoen uitgetrokken vanaf 2012.

Het is tegenwoordig standaard om op kunstgras te spelen voor hockey, korfbal en inmiddels ook voor voetbal. Vanuit kwaliteitsoogpunt is het belangrijk in kunstgras te blijven investeren, vooral omdat kunstgras intensiever gebruik van de velden mogelijk maakt. Dat is belangrijk met het oog op de groeiende vraag naar buitensportruimte. Voorts moet er een plan van uitvoering komen voor de vervanging van de verouderde clubaccommodaties. Om het tekort aan zwembadwater op te vangen, wordt in 2012 het 50 meterzwembad, het Hofbad geopend. Na oplevering van het Hofbad zal door een vraag-, aanbodanalyse bekeken worden of op langere termijn de ontwikkeling van nog een extra zwembad of uitbreiding van bestaande zwembaden nodig is om een eventueel tekort aan zwembadwater op te vangen. Ook wordt voor de langere termijn de haalbaarheid van de vervanging van een verouderd bad onderzocht.

Sportief ingerichte (semi-)openbare ruimte

Zelfstandig sporten in de openbare ruimte – denk aan hardlopen, skeeleren, pleintjesvoetbal, fietsen, nordic walking, (kite)surfen – wint aan populariteit. De gemeente Den Haag wil daarop inspelen door sterker en meer programmatisch te investeren in een sportief ingerichte openbare ruimte. Een nieuwe richtlijn moet uitwijzen hoe Den Haag er op dit punt voor staat en in welke wijken eventueel uitbreiding van (semi-) openbare sportvoorzieningen nodig is. Maar bovenal wil Den Haag het gebruik van de vele sportpleintjes, trapveldjes, schoolpleinen, fiets- en wandelpaden, activiteitenstranden en hardlooproutes bevorderen door meer in te zetten op toezicht, beheer, onderhoud en activering. Met

de Krajicek Playgrounds, de Cruyff Courts, de Haagse Sporttuin en de Duindorpse Sporttuin (in ontwikkeling) beschikt Den Haag over een aantal aansprekende- en innovatieve ruimtelijke concepten voor sportief ingerichte (semi-)openbare ruimte. Tot slot zal de verankering tussen beachtopsport en recreatieve beachsport versterkt worden door de aanleg van (openbare) beachcourts.

Artist Impression Sportcampus Zuiderpark

Studio Leon Thier
Architecten

Buro Sant en Co
Landschapsarchitectuur

ABT adviesbureau voor
bouwtechniek

Actiepunten

Sportcampus Zuiderpark

- 4.1 Ontwikkeling van hoogwaardige (top)trainings- en wedstrijdcentra voor beachsporten, turnen en zaalsporten. inclusief de ontwikkeling van een trainingscentrum voor ADO Den Haag;

Haven

- 4.2.1 Onderzoek haalbaarheid en maatschappelijke kosten/batenanalyse Olympische zeilwedstrijd-waardige haven

Hockeystadion

- 4.3 Planstudie naar geschikte locatie voor een permanent hockeystadion.

Breedtesportaccommodaties

- 4.4 Ontwikkelen van meer voor de verenigingsport geschikte gymzalen;
- 4.5 Aanleg kunstgrasvelden per jaar;
- 4.6 Bij 10 verenigingscomplexen nieuwe nso-voorzieningen samen met kinderopvangorganisaties realiseren;
- 4.7 Aanleg combinaties commercieel/verenigingscomplex;
- 4.8 Onderzoek naar noodzaak meer zwemwater a.h.v. vraag/aanbod-analyse na oplevering Hofbad
- 4.9 Onderzoek naar noodzaak en haalbaarheid van een multifunctionele sporthal en breedtesport beachhal

Sportief ingerichte (semi-) openbare ruimte

- 4.10 Ontwikkeling van een integraal programma sport, leisure en openbare ruimte om voldoende uitnodigende sportrecreatiemogelijkheden te creëren;
- 4.11 Aanleggen extra sporttuinen;
- 4.12 Aanleggen extra playgrounds/Courts samen met o.a. de Foundations van Cruyff en Krajicek;
- 4.13 Bestaande playgrounds verbeteren;
- 4.14 Aanleg van semi-openbare beachcourts.

Langere termijn ambities waarvoor in de periode 2011-2014 onderzocht zal worden of en onder welke condities ze haalbaar zijn. Voor geen van deze ambities is tot en met 2014 gemeentelijke financiering aanwezig.

- 4.15 Olympische zeezeilwaardige haven: creëren van voorzieningen en ruimte voor watersporten
- 4.16 De bouw van een permanent beachstadion (naast de haven).
- 4.17 De bouw van een permanent hockeystadion
- 4.18 Ontwikkeling extra zwembad of uitbreiding van bestaande zwembaden en/of vervanging van 1 verouderd zwembad;
- 4.19 Opstellen en uitvoeren plan voor vervanging van verouderde clubaccommodaties in een periode van 20 jaar (in totaal 80 accommodaties);
- 4.20 Ontwikkelen van een multifunctionele sporthal en breedtesport beachhal.

5.1 Olympische ambitie

'The Hague' staat in 2014 nationaal en internationaal op de kaart als sportieve, leefbare en aantrekkelijke internationale stad van vrede en recht met spraakmakende sportevenementen.

Sportevenementen in de stad bieden een excellente mogelijkheid om stad en sport in beeld te brengen. Bij de inwoners van Den Haag, maar ook nationaal en zelfs internationaal. Sportevenementen dragen niet alleen bij aan de promotie van stad en sport, maar genereren ook grote economische spin-off. Topsportprestaties vormen bovendien een geliefd gespreksonderwerp en een belangrijke bron voor nationale en lokale trots. Topsport heeft kortom een enthousiasmerende en positieve uitwerking op jong en oud. Het spreekt tot de verbeelding en vormt een inspiratiebron voor velen.

Den Haag heeft niet alleen op sportgebied veel te bieden, maar ook op het gebied van cultuur, natuur, innovatie, kennis en ondernemerschap. Het is de internationale stad van Vrede en Recht. De stad ook van het parlement, het Koninklijk Huis, de zee bij Kijkduin en Scheveningen en de North Sea Regatta. De Olympische Spelen, maar zeker ook de weg daar naartoe, bieden tal van mogelijkheden om Den Haag – met al haar parels, prestaties en ambities – nationaal en internationaal te profileren en te positioneren.

De concretisering van deze ambitie op landelijk niveau is dat Nederland in de top 3 van landen staat die grote sportevenementen organiseren. Daarnaast richt de economische ambitie uit het Olympisch Plan 2028 zich op een sterk internationaal imago en meer aandacht voor innovatie. In het verlengde hiervan zijn de belangrijkste streefresultaten voor Den Haag:

- in 2014 heeft Den Haag vier WK's georganiseerd (WK Zeilen, WK beachvolleybal, WK beachsoccer, WK hockey);
- huisvest Den Haag de internationale trainingsstages van o.a. zeilen en beachsporten ter voorbereiding van sportdelegaties op de Olympische Spelen van 2012 (Gateway to the Games) i.s.m. regiogemeenten, Rotterdam en NOC*NSF;
- in 2014 genereert Den Haag meer media-aandacht voor topsportevenementen, waardoor de stad nationaal en internationaal wordt herkend als sportieve internationale stad van vrede en recht.

5.2 Waar staat Den Haag?

Den Haag doet veel en heeft potentie. Zoveel is duidelijk. De stad beschikt over een aantal belangrijke iconen, ook op sportgebied. Er zijn enkele aansprekende topsportvoorzieningen gerealiseerd, zoals

het beachstadion en het nationale trainingscentrum voor watersport. Verder organiseert Den Haag samen met sportbonden inmiddels een groot aantal topsportevenementen, zoals de City-Pier-City loop (hardlopen), het Siemens Open (tennis), de Challenge Cup (schaatsen), de North Sea Regatta (zeilen) en een respectabel aantal nationale kampioenschappen. Ook zijn de World Tour Beachvolleybal (2009) en het WK voor de 470 zeilklasse binnengehaald. Dergelijke grote evenementen bieden de Haagse topsporters en talenten een podium, stellen de Haagse bevolking in de gelegenheid om deze boegbeelden van de sport te aanschouwen, zetten Den Haag als sportstad op de kaart en genereren economische spin-off. Den Haag was bovendien in juni 2009 gastheer van het landelijke jubileumcongres van de Vereniging Sport en Gemeenten.

Den Haag heeft echter geen trackrecord van EK's en WK's die zijn binnengehaald de afgelopen jaren. Na de wereldruiterspelen is in Den Haag geen groot spraakmakende internationaal topsportevenement meer georganiseerd. Ook is de (inter)nationale media-aandacht voor sport in Den Haag minimaal. Den Haag wordt nog niet (inter)nationaal herkend als internationale sportstad aan zee, terwijl het daar wel de potentie voor heeft: 'Be good and tell it!' Meer zichtbaarheid en uitstraling is geboden, want dat zorgt voor enthousiasme en binding, draagt bij aan de promotie van de stad en vergroot kansen bij sponsors en subsidiegevers. De Olympische ambities vormen daarvoor een goed aangrijpingspunt.

5.3 Olympische koers

Den Haag onderscheidt zich van andere steden door haar unieke ligging aan zee en strand. Den Haag focust daarom op sporten die bij die ligging passen: zeilen en strandsporten, en dan met name het beachvolleybal. Naast deze twee sporten zijn voetbal, hockey en schaatsen belangrijke speerpuntsporten op grond van traditie, ligging en status van Den Haag als derde stad van Nederland. Er zal een nieuwe speerpuntsport aan dit rijtje worden toegevoegd, zodat er ook aansluiting is met en draagvlak ontstaat bij nieuwe groepen Hagenaars die zich in de afgelopen decennia in Den Haag hebben gevestigd.

Om Den Haag te profileren als internationale sportstad aan zee en als derde topsportstad van Nederland zal extra geïnvesteerd moeten worden in het binnenhalen, organiseren en promoten van internationaal aansprekende topsportevenementen, zoals de WK's hockey, zeilen en beachsoccer. Ook wordt gedacht aan het opnieuw organiseren van een internationaal jeugdvoetbaltoernooi. Daarnaast wil Den Haag bestaande aansprekende evenementen voor Den Haag behouden. Dat geldt onder meer voor de CPC (niveau A halve marathon), World Tour Beach Volleybal, Euro BeachSoccer Challenge cup, Siemens Open (Challenger tennis toernooi) en de Haagse korfbal-, rugby-, softbal en hockeydagen.

Aansprekende en goed georganiseerde top- en breedtesportevenementen dragen bij aan het sportieve imago van Den Haag, zorgen voor binding en inspiratie en zijn door hun spin-off ook van grote economische waarde. In combinatie met een goed doordachte marketingstrategie kunnen dergelijke evenementen Den Haag zowel nationaal als internationaal op de kaart zetten. Sport wordt de komende jaren dus een belangrijk vehikel voor citymarketing. Daarnaast wil Den Haag ook de communicatie binnen de stad verbeteren: Hagenaars moeten precies weten welke sportmogelijkheden er voor hen in de stad zijn, en wat er plaatsvindt op het gebied van top- en breedtesportevenementen.

Actiepunten

Om Den Haag op Olympisch niveau te brengen zijn de volgende inspanningen nodig:

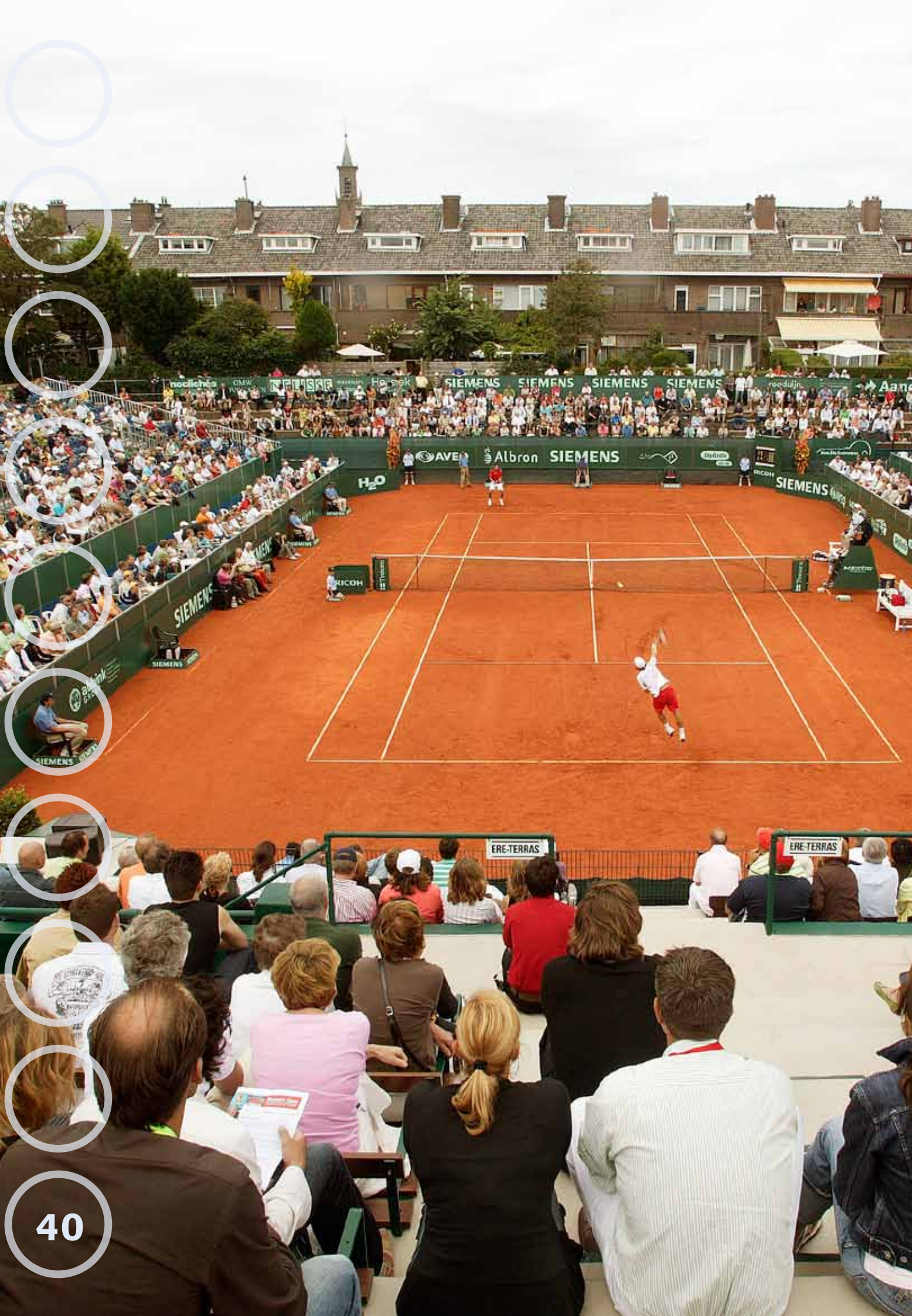
Evenementen

- 5.1 Verwerven en faciliteren van aansprekende topsportevenementen (EK's en WK's) en bijbehorende (inter)nationale sportcongressen in de speerpuntsporten:
 - WK zeilen (prebid uitgebracht, bid in dec. 2010);
 - WK beachvolleybal (2015 kandidaat stellen);
 - WK beachsoccer 2013 kandidaat stellen);
 - WK hockey 2014 (toegekend aan Den Haag);
- 5.2 organisatie van – aan evenementen gerelateerde – activiteiten om (inter)nationale evenementen meer uitstraling te geven voor de regio Haaglanden/Rotterdam - Den Haag metropool in samenwerking met regiogemeenten en Rotterdam;
- 5.3 Deelname Den Haag aan Olympisch Vuur, Sportaccord en Gateway to the games.
- 5.4 blijven ondersteunen van internationaal aansprekende jaarlijkse topsportevenementen, zoals CPC, Siemens Open, North Sea Regatta, World Tour Beachvolleybal en beachsoccer, Challenge cup;
- 5.5 ondersteunen van lokale en regionale jaarlijkse sportevenementen en -toernooien, zoals de Haagse rugby-, korfbal-, hockey-, handbal- en cricketdagen;
- 5.6 als subsidievoorwaarde aan organisatoren van topsportevenementen stellen dat zij tevens aantoonbaar bijdragen aan het vergroten van de betrokkenheid van burgers, sportverenigingen, scholen en bedrijfsleven (actief en passief); gemeente biedt ondersteuning.

Citymarketing en communicatie

- 5.7 creëren van nationale- en internationale media-aandacht voor Den Haag als sportieve stad aan zee door gezamenlijk optrekken/afstemming met andere gemeentelijke thema's zoals citymarketing;
- 5.8 positionering van Den Haag als internationale stad van vrede en recht door:
 - instellen sportjuridische leerstoel in samenwerking met de gemeente Rotterdam (Erasmus Universiteit) en het Asserinstituut;
 - organisatie van internationale sportjuridische congressen en colleges;
 - huisvesting Right to Play;
- 5.9 ontwikkeling en uitvoering van samenhangende sportcommunicatiestrategie, met als doel vergroten van bekendheid, herkenbaarheid, sportdeelname en trots van Hagenaars;
- 5.10 haalbaarheidsonderzoek naar extra speerpuntsport die past bij Den Haag en bij de demografisch veranderende bevolking, zoals bijvoorbeeld een verdedigingssport.

Samenvatting 'Den Haag naar Olympisch niveau 2011-2014'

Inleiding

Citius, altius, fortius. Oftewel: sneller, hoger, sterker. Het Olympisch motto maakt duidelijk wat het college van burgemeesters en wethouders van Den Haag met sport wil. De totale sport in Den Haag op een hoger 'olympisch' niveau tillen. Toegroeien naar een stad van Olympisch niveau is een inspirerend perspectief, dat volop kansen biedt voor zowel de Haagse sport als de Haagse samenleving als geheel. Van de Olympische ambitie een sportstad te worden, gaat een economische, ruimtelijke en sociale impuls uit waar heel Den Haag van kan profiteren. Het gaat om sport voor alle Hagenaars. Want sport is van grote maatschappelijke betekenis. Het levert een bijdrage aan de gezondheid, aan persoonlijke ontwikkeling, aan participatie, aan opvoeding en wat al niet meer. Sportverenigingen zijn het voorbeeld van de kracht van de Haagse burgers zelf. De inzet van de vele vrijwilligers, de 'civil society' in verenigingen creëert onderlinge betrokkenheid. (Top)sportevenementen genereren bovendien grote economische spin-off. Maar bovenal is sport vooral leuk om te doen. Aan die intrinsieke waarde ontleent de sport haar grote aantrekkingskracht. Met het beleidskader 'Den Haag naar Olympisch Niveau 2010-2014' geeft het college aan welke stappen het zal zetten om met vijf ambities de Haagse sport op Olympisch niveau te brengen.

Ambitie 1. Talentvol Den Haag

Den Haag heeft in 2014 een topsportklimaat met een cultuur van willen presteren en kunnen excelleren. Een stad die wil toegroeien naar Olympisch niveau moet sport "ademen". Aandacht voor talentherkenning, talentontwikkeling en het faciliteren van topsporters is dan noodzakelijk door voortreffelijke accommodaties, de nieuwste wetenschappelijke innovaties op het gebied van hun sport en de mogelijkheid om opleiding te kunnen combineren met de trainingstijden van topsport.

Het college wil deze ambitie bereiken door:

- ondersteuning van topsporters en talenten met de beste coaches en de beste (mentale en sporttechnische) medische begeleidingsteams;
- Sportcampus Zuiderpark: talentontwikkeling, innovatie en doorlopende leerlijnen door nauwe samenwerking van sportopleidingen, universiteiten, coaches en Innosportlab;
- kwaliteitsimpuls van de Regionale Trainings Centra (RTC's) samen met de sportbonden om uiteindelijk acht sterke, financieel zelfstandig Regionale Trainingscentra in 2016 te hebben;
- nieuwe Nationale Trainings Centra (NTC's) naast de bestaande NTC's Beachvolleybal en zeilen om te streven naar toekenning als Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) in de regio Haaglanden.

Ambitie 2. Sportief Den Haag

In Den Haag is in 2014 sport voor iedereen toegankelijk en regelmatige en duurzame sportbeoefening normaal. Plezier is dé voorwaarde voor structurele en duurzame sportdeelname. Het college wil er dan ook voor zorgen dat zoveel mogelijk Hagenaars plezier in de sport vinden en houden, een leven lang.

Om Den Haag wat sportdeelname betreft in 2014 op landelijk Olympisch niveau te krijgen, nl. naar 73% sportdeelname, zijn er de komende jaren flinke inspanningen nodig. Met de zogenaamde levensfasenadering speelt het college in op specifieke behoeften en drempels per levensfase. Daarvoor zet het college in op o.a. de volgende activiteiten:

- 65 sportverenigingen bieden naschoolse activiteiten op 105 scholen (combifunctionarissen);
- Ondersteuning van sportverenigingen om innovatieve sportconcepten, sportkennismaking en een brede wijkfunctie te ontwikkelen;
- continueren verenigingsondersteuning en subsidieregeling voor verbetering club/kleedaccommodaties (IVS-regeling);

Ambitie 3. Vitaal Den Haag

In Den Haag in 2014 is een actieve en gezonde leefstijl onder alle lagen van de bevolking wijdverbreid. Regelmatig en intensief sporten, op een prettige, verantwoorde manier en bij voorkeur in georganiseerd verband, is bij uitstek de manier om de gezondheid te verbeteren. Bovendien kan door sport het zelfvertrouwen en de mentale weerbaarheid toenemen. Juist inactieve doelgroepen, die de weg naar een sportieve levensstijl nog niet goed zelf kunnen vinden, kunnen hun gezondheid aanzienlijk verbeteren met sport. Met de impulsregeling Nationaal Actieplan Sport en Bewegen, in Den Haag 'Sportief Gezond' geheten, voert het college o.a. de volgende programma's uit:

- sportstimulering voor kinderen met motorische achterstanden, overgewicht en VMBO-leerlingen;
- sportstimulering voor onvoldoende en inactieve werknemers samen met Haagse bedrijven;
- Coach-project waardoor Hagenaars met een beperking door een coach worden begeleid naar een sportactiviteit;
- 'Senior actief': programma om senioren op maat te stimuleren tot sport.

Ambitie 4. Bouwen aan sportief Den Haag

Den Haag heeft in 2014 voldoende, goede, bereikbare en toegankelijke (top)sportvoorzieningen, die voor elk wat wils bieden.

Een stad van Olympisch niveau vraagt om voldoende en goede sportaccommodaties en -voorzieningen. Iedereen moet er terecht kunnen: van topsporter tot recreatieve sporter. Zowel op het gebied van topsport als op het gebied van breedtesport wil Den Haag planmatig verder bouwen aan een bij de derde stad van Nederland passende sportinfrastructuur. Om de maatschappelijke functie van de sportvereniging een flinke impuls te geven is in het coalitieakkoord structureel € 2 miljoen uitgetrokken. Sportverenigingen worden op het gebied van accommodatie, organisatie en activiteiten ondersteund om deze brede buurtfunctie te vervullen in de wijk. De inspanningen van het college richten zich tot en met 2014 verder op:

- het realiseren van Sportcampus Zuiderpark,
- de oplevering van het Hofbad (50 meter zwembad),
- een locatiestudie voor een permanent hockeystadion en
- onderzoek naar de haalbaarheid van een Olympische zeezeilhaven.

Ambitie 5. Den Haag in beeld

'The Hague' staat in 2014 nationaal en internationaal op de kaart staat als sportieve, leefbare en aantrekkelijke internationale stad van vrede en recht met spraakmakende sportevenementen.

Sportevenementen in de stad bieden een excellente mogelijkheid om stad en sport in beeld te brengen en genereren ook grote economische spin-off. Het college wil daarom de komende jaren blijven focussen op sporten die bij de unieke ligging aan zee en strand passen: zeilen en strandporten, en dan met name het beachvolleybal. De belangrijkste streefresultaten voor het college zijn:

- in 2014 heeft Den Haag vier WK's georganiseerd: WK zeilen (bid uitgebracht), WK beachvolleybal 2015 (kandidaat stellen in 2011/2012), WK beachsoccer (2013 kandidaat stellen), WK hockey (toegekend aan DH)
- Den Haag huisvest de internationale trainingsstages van o.a. zeilen en beachsporten ter voorbereiding van sportdelegaties op de Olympische Spelen van 2012 (Gateway to the Games) i.s.m. regiogemeenten, Rotterdam en NOC*NSF.

Summary ‘The Hague to Olympic level 2011-2014’

Introduction

Citius, altius, fortius, i.e. faster, higher, stronger. The Olympic motto clearly reflects the municipal executive's ambitions with regard to sport: raising sport in The Hague to a higher ‘Olympic’ level. Aiming to become a city at Olympic level is an inspiring prospect, offering great potential for both sport and society in The Hague. It is an ambition which also creates economic, spatial and social impulses benefiting the city as a whole. This is about sport for all residents of The Hague. Sport has great social relevance; it promotes health and contributes to personal development, participation, education and many other things. Sports clubs reflect the potential of our residents themselves. The efforts of the many volunteers, the ‘civil society’ in clubs, create mutual involvement. Top and other sports events also generate major economic spin-off. But above all, sport is fun. This is the intrinsic value that gives sport its appeal. With its policy document ‘The Hague to Olympic Level 2010-2014’, the municipal executive indicates which steps it plans to take to raise sport in The Hague to Olympic level with five ambitions.

Ambition 1. Talented The Hague

In 2014, The Hague will have a top sports climate with a culture embracing the will to perform and the ability to excel.

A city that wants to develop to Olympic level must ‘breathe’ sport. Focus on talent recognition, talent development and facilitating top athletes is therefore essential through high-quality accommodation, the latest scientific innovations related to their sports and the opportunity to combine education with the training schedule of top sport.

The municipal executive plans to achieve this ambition by:

- supporting top athletes and talents with the best coaches and the best (mental and technical) medical support teams;
- Sportcampus Zuiderpark: talent development, innovation and ongoing learning lines through the close cooperation of physical education programmes, universities, coaches and Innosportlab;
- quality incentive of the Regional Trainings Centres (RTCs) together with the sports associations, ultimately aiming at creating eight strong, financially independent Regional Training centres in 2016;
- new National Training Centres (NTCs) besides the existing NTCs for Beach Volleyball and Sailing aimed at achieving recognition as a Centre for Top Sport and Education (CTO) in the Haaglanden region.

Ambition 2. Sporting The Hague

In The Hague in 2014, sport will be accessible to everyone and regular and sustainable sporting activities will be the norm.

Enjoyment is the basis for structural and sustainable participation in sports. The municipal executive therefore wishes to ensure that as many residents in The Hague find and continue to find enjoyment

in sport throughout their lives. In order to achieve a national Olympic level for sports participation in The Hague, i.e. 73% sports participation, much work will be required in the coming years. By applying the ‘life phase’ approach, the municipal executive responds to specific needs and thresholds in each life phase. To this end, the municipal executive is launching the following activities:

- 65 sports clubs that offer after-school activities at 105 schools (combifunctionarissen);
- Support for sports clubs to help them develop innovative sports concepts, introductory programmes and a broad-based community function;
- Ongoing support for clubs and a subsidy scheme to improve club/changing room facilities (IVS);

Ambition 3. Healthy The Hague

In The Hague in 2014, an active and healthy lifestyle will be widespread among all sections of the population.

Participating in regular and intensive sports in an enjoyable, responsible way, preferably in a structured environment, is the ideal way to improve health. Furthermore, sport can help improve self-confidence and mental strength. In particular, inactive target groups who have not yet found their way to a sporting lifestyle can considerably improve their health through sport. Through the incentive scheme National Action Plan Sport and Exercise, known in The Hague as ‘Sportingly Healthy’, the municipal executive is implementing the following programmes:

- sports incentives for children with motor impairments, obesity and VMBO (preparatory secondary vocational education) pupils;
- sports incentives for inactive or not sufficiently active employees, together with businesses in The Hague;
- Coaching project to help disabled residents of The Hague become involved in sport;
- ‘Active seniors’: programme aimed at encouraging pensioners to take up a sport.

Ambition 4. Building on a sporting The Hague

In 2014, The Hague will have sufficient, good, accessible (top) sports facilities offering something for everyone.

A city at Olympic level needs sufficient and good sports accommodation and facilities. They must be accessible to everyone, from top athletes to recreational sportsmen. Both at the level of top sport and popular sport, The Hague wants to create a sporting infrastructure which reflects its status as third city in the Netherlands. In order to significantly boost the social function of the sports club, the coalition agreement has structurally reserved € 2 million. Sports clubs will receive support with regard to accommodation, organisation and activities to fulfil this broad-based community function. The efforts of the municipal executive up to and including 2014 also focus on:

- creating Sportcampus Zuiderpark,
- the completion of the Hofbad (50-metre swimming pool),
- a location study for a permanent hockey stadium and
- a study into the feasibility of an Olympic sea sailing harbour.

Ambition 5. The Hague on the map

In 2014, 'The Hague' will be on the national and international map as a sporting, high quality residential and attractive international city of peace and justice with prominent sports events.

Sports events in the city offer an excellent opportunity to put the city and sport on the map and also generate an important economic spin-off. In the coming years, the municipal executive therefore wishes to maintain its focus on sports which reflect the city's unique location by the sea: sailing and beach sports, particularly beach volleyball. The main targets for the municipal executive are:

- by 2014, The Hague will have organised four World Championships: Sailing World Cup (bid made), Beach Volleyball World Cup 2015 (candidate in 2011/2012), Beach Soccer World Cup (2013 candidate), Hockey World Cup (allocated to DH)
- The Hague hosts the international training camps for sailing and beach sports for sports delegations for the 2012 Olympic Games (Gateway to the Games) in partnership with regional municipalities, Rotterdam and NOC*NSF.

Bijlage I: financieel overzicht

In onderstaande tabel zijn de structurele en incidentele middelen van sportbeleid verwerkt, inclusief de extra middelen om de maatschappelijke rol van sportverenigingen te versterken (vanaf 2012 jaarlijks € 2.000.000,-) en diverse reserves (topsport, combinatiefunctionarissen, Nationaal Actieplan Sport en Bewegen). De potentiële cofinanciering uit de budgetten 'Spelen in de stad' en het evenementenfonds DSO is niet verwerkt. Ook sportcampus Zuiderpark is financieel buiten beschouwing gelaten gezien het feit dat dit een collegebrede ambitie is die is opgenomen als separate business case in het krachtwijkenfonds.

(bedragen * € 1.000)

		2011			2012			2013			2014		
		Nodig	Gedekt	Ongedekt	Nodig	Gedekt	Ongedekt	Nodig	Gedekt	Ongedekt	Nodig	Gedekt	Ongedekt
1	Talentvol Den Haag	978	978	0	978	978	0	978	978	0	852	852	0
2	Sportief Den Haag	4.539	4.539	0	7.584	7.584	0	7.554	7.554	0	7.554	6.216	1.338
3	Vitaal Den Haag	669	669	0	713	713	0	649	649	0	567	567	0
4	Bouwen sportief Den Haag	500	500	0	500	500	0	500	500	0	0	0	
5	Den Haag in beeld	1.814	1.814	0	1.814	1.814	0	1.814	1.814	0	1.575	1.575	0
Totaal		8.500	8.500	0	11.589	11.589	0	11.495	11.495	0	10.548	9.210	1.338

Totaal benodigd 2011 t/m 2014	€	42.132
Totaal dekking 2011 t/m 2014	€	40.794
Totaal tekort 2011 t/m 2014	€	1.338

Bijlage II - Raadsvoorstel

Gemeente Den Haag

rv 7
Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn
BOW/2010.742
RIS 177242_100111

RIS177242_12-JAN-2011

Voorstel van het college inzake nieuw sportbeleidskader 'Den Haag naar Olympisch niveau' 2011-2014.

1. Inleiding

Citius, altius, fortius. Oftewel: sneller, hoger, sterker. Het Olympisch motto maakt duidelijk waar het in de sport om gaat: nog beter worden. En dat is ook wat het college met sport wil. Den Haag de komende jaren laten toegroeien naar Olympisch niveau. "Olympisch niveau" is een metafoor voor een zo hoog mogelijk niveau van de Haagse sport in de breedste zin van het woord. Het gaat er dus niet om de Olympische Spelen van 2028 te organiseren, maar om de totale sport in Den Haag op een hoger niveau te tillen: van naschoolse sport tot Regionale Trainingscentra, van bedrijfssporttoernooien tot de North Sea Regatta en van de Haagse Sporttuin tot het beachstadion. Toegroeien naar een stad van Olympisch niveau is een inspirerend perspectief, dat volop kansen biedt voor zowel de Haagse sport als de Haagse samenleving als geheel.

Van de Olympische ambitie een sportstad te worden, gaat een economische, ruimtelijke en sociale impuls uit waar heel Den Haag van kan profiteren. Het gaat op sportgebied om meer dan alleen topsport. Het gaat juist ook om sport voor alle Hagenaars. Want sport is van grote maatschappelijke betekenis. Het levert een bijdrage aan de gezondheid, aan persoonlijke ontwikkeling, aan participatie, aan opvoeding en wat al niet meer. Sportverenigingen zijn het voorbeeld van de kracht van de Haagse burgers zelf. De inzet van de vele vrijwilligers, de 'civil society' in verenigingen creëert onderlinge betrokkenheid. In het coalitieakkoord 'Aan de slag' hanteert het college niet voor niets het uitgangspunt dat het belangrijk is dat mensen aansluiting vinden in vrijwilligersorganisaties zoals sportverenigingen. (Top)sportevenementen genereren bovendien grote economische spin-off. Maar bovenal is sport vooral leuk om te doen. Aan die intrinsieke waarde ontleent de sport haar grote aantrekkingskracht. Met het beleidskader 'Den Haag naar Olympisch Niveau 2010-2014' geeft het college aan welke stappen het zal zetten om de Haagse sport op Olympisch niveau te brengen.

2. Den Haag naar Olympisch niveau 2011-2014

Het beleidskader 'Den Haag naar Olympisch niveau 2010-2014' vormt de agenda voor het Haagse sportbeleid voor de komende vier jaar. In de aanloop naar het beleidskader zijn er in 2009 en 2010 expertmeetings georganiseerd met het lokale veld, met nationale organisaties/deskundigen en met andere beleidsterreinen. Hieronder schetst het college de hoofdlijnen van het beleidskader via vijf ambities.

2.1. Talentvol Den Haag

De eerste ambitie is dat Den Haag in 2014 een topsportklimaat heeft met een cultuur van willen presteren en kunnen excelleren. Een stad die wil toegroeien naar Olympisch niveau moet sport "ademen". Aandacht voor talentherkenning, talentontwikkeling en het faciliteren van topsporters is dan noodzakelijk. Talenten en topsporters moeten in de gelegenheid worden gesteld hun talenten maximaal te ontplooien. Zij moeten omringd worden door de beste coaches en de beste (mentale en sporttechnische) medische begeleidingsteams. Zij moeten gebruik kunnen maken van voortreffelijke accommodaties en de nieuwste wetenschappelijke innovaties op het gebied van hun sport. Voor jonge (aankomende en gearriveerde) topsporters is het tot slot belangrijk dat zij hun opleiding kunnen combineren met de trainingstijden van topsport.

Het college wil deze ambitie bereiken door de komende jaren te blijven investeren in de ondersteuning van topsporters en talenten. De belangrijkste kansen liggen op het gebied van talentontwikkeling en de ontwikkeling van de Sportcampus Zuiderpark. Talentontwikkeling kan een sprong voorwaarts maken door de kwaliteit van de ondersteuning van Regionale Trainings Centra (RTC's) naar een hoger niveau te tillen in nauwe samenwerking met de desbetreffende sportbonden¹. Het streven is om in 2016 in ieder geval acht sterke, financieel zelfstandig Regionale Trainingscentra te hebben, met onder andere een vast medisch team per RTC. Tevens wil het college nieuwe Nationale Trainings Centra (NTC's) accrediteren naast de al aanwezige voor Beachvolleybal en zeilen, met als uiteindelijk doel de toekenning van een Centrum voor Topsport en Opleiding (CTO) in de regio Haaglanden.

Noot ¹ Zie ook de ambities 4 en 5 voor investeren in trainings- en wedstrijdfaciliteiten en in topsportevenementen.

2.2. Sportief Den Haag

De tweede ambitie is dat in Den Haag in 2014 sport voor iedereen toegankelijk is en regelmatige en duurzame sportbeoefening normaal. Sport is leuk om te doen. Plezier is dé voorwaarde voor structurele en duurzame sportdeelname. Het college wil er dan ook voor zorgen dat zoveel mogelijk Hagenaars plezier in de sport vinden en houden, zodat ze mee gaan en blijven doen aan sport. Met voldoende regelmaat en een leven lang, als het even kan. Om Den Haag wat sportdeelname betreft in 2014 op landelijk Olympisch niveau te krijgen, zijn er de komende jaren flinke inspanningen nodig. Het college wil door een nieuwe werkwijze de sportdeelname in de stad aanzienlijk vergroten. De zogenaamde levensfasebenadering kijkt vooral naar de levensfasen waarin grote groepen mensen ophouden met sporten en speelt in op per levensfase specifieke behoeften en drempels. Een groot aantal partners zal mee moeten helpen om sport in het hart en de leefstijl van Hagenaars van alle leeftijden te krijgen en te houden. Een belangrijke partner hierbij, naast het onderwijs, zijn de sportverenigingen en hun accommodaties, omdat zij een ontmoetingsplaats in de buurt zijn. Deze centrale rol in de wijk van verenigingen zal nog verder versterkt moeten worden. Ook moet de continuering van bestaande succesvolle aanpakken geborgd worden.

2.3. Vitaal Den Haag

De derde ambitie is dat in Den Haag in 2014 een actieve en gezonde leefstijl onder alle lagen van de bevolking wijdverbreid is. Regelmatig en intensief sporten, op een prettige, verantwoorde manier en bij voorkeur in georganiseerd verband, is bij uitstek de manier om de gezondheid te verbeteren. Bovendien kan door sport het zelfvertrouwen en de mentale weerbaarheid toenemen. Juist inactieve doelgroepen, die de weg naar een sportieve levensstijl nog niet goed zelf kunnen vinden, kunnen hun gezondheid aanzienlijk verbeteren met sport. Voor de volgende groepen Hagenaars is deze aandacht nodig: Hagenaars met overgewicht (vooral kinderen), kinderen met motorische achterstanden, inactieve senioren, Hagenaars met chronische aandoeningen en/of met een handicap. Pas als alle Haagse inwoners voldoende deelnemen aan sport is Den Haag een stad van Olympisch niveau. Den Haag heeft een convenant gesloten met het rijk waarmee een groot deel van de actiepunten voor deze ambitie gerealiseerd kunnen worden. De impulsregeling Nationaal Actieplan Sport en Bewegen heet in Den Haag 'Sportief Gezond' en is najaar 2010 met goedkeuring ontvangen in het college en de raadscommissie Samenleving.

2.4. Bouwen aan sportief Den Haag

De vierde ambitie is dat Den Haag in 2014 voldoende, goede, bereikbare en toegankelijke (top)sportvoorzieningen heeft, die voor elk wat wils bieden. Een stad van Olympisch niveau vraagt om voldoende en goede sportaccommodaties en -voorzieningen. Iedereen moet er terecht kunnen: van topsporter tot recreatieve sporter. Zowel op het gebied van topsport als op het gebied van breedtesport wil Den Haag planmatig verder bouwen aan een bij de derde stad van Nederland passende sportinfrastructuur. De belangrijkste streefresultaten voor de komende jaren zijn het realiseren van de Sportcampus Zuiderpark, waar hoogwaardige trainings- en wedstrijdcentra gecombineerd worden met een sportonderwijscluster, het realiseren van een internationaal zeilwedstrijdwaardige haven en het realiseren van een permanent hockeystadion.

De inspanningen van het college richten zich tot en met 2014 op:

- het realiseren van Sportcampus Zuiderpark,
- de oplevering van het Hofbad (50 meter zwembad),
- een locatiestudie voor een permanent hockeystadion en
- onderzoek naar de haalbaarheid c.q. kosten/batenanalyse Olympische zeezeilhaven.

Daarnaast is het vooral van belang de beschikbare ruimte voor sport de komende jaren beter te gaan benutten. Slim, effectief ruimtegebruik is het motto. Dat geldt voor zowel de topsportvoorzieningen, de sportvelden, sporthallen en gymlokalen, als de sportief ingerichte (semi-)openbare ruimte. Met name sportverenigingen krijgen de mogelijkheden om hun maatschappelijke rol uit te breiden. Onderzocht wordt hoe verenigingen en hun accommodaties zich door kunnen ontwikkelen tot buurthuis voor jong en oud. Bijvoorbeeld door de combinatie met naschoolse opvang of welzijn. Om de maatschappelijke functie van de sportvereniging een flinke impuls te geven is in het coalitieakkoord structureel € 2 miljoen uitgetrokken. Sportverenigingen worden op het gebied van accommodatie, organisatie en activiteiten (zie ook paragraaf 2.2) ondersteund om deze brede buurtfunctie te vervullen in de wijk. Daarnaast wordt de huidige stand van de sportvoorzieningen in zowel kwantitatief als kwalitatief opzicht gehandhaafd en waar mogelijk op onderdelen verbeterd.

2.5. Den Haag in beeld

De laatste ambitie is dat 'The Hague' in 2014 nationaal en internationaal op de kaart staat als sportieve, leefbare en aantrekkelijke internationale stad van vrede en recht met spraakmakende sportevenementen. Sportevenementen in de stad bieden een excellente mogelijkheid om stad en sport in beeld te brengen. Bij de inwoners van Den Haag, maar ook nationaal en zelfs internationaal.

Sportevenementen dragen niet alleen bij aan de promotie van stad en sport, maar genereren ook grote economische spin-off. Topsportprestaties vormen bovendien een geliefd gespreksonderwerp en een belangrijke bron voor nationale en lokale trots. Topsport heeft kortom een enthousiasmerende en positieve uitwerking op jong en oud. Het spreekt tot de verbeelding en vormt een inspiratiebron voor velen. De belangrijkste streefresultaten voor het college zijn:

- in 2014 heeft Den Haag vier WK's georganiseerd (WK Zeilen, WK beachvolleybal, WK beachsoccer, WK hockey);
- Den Haag huisvest de internationale trainingsstages van o.a. zeilen en beachsporten ter voorbereiding van sportdelegaties op de Olympische Spelen van 2012 (Gateway to the Games) i.s.m. regiogemeenten, Rotterdam en NOC*NSF;
- in 2014 genereert Den Haag meer media-aandacht voor topsportevenementen, waardoor de stad nationaal en internationaal wordt herkend als sportieve stad aan zee.

Den Haag onderscheidt zich van andere steden door haar unieke ligging aan zee en strand. Het college wil daarom de komende jaren blijven focussen op sporten die bij die ligging passen: zeilen en strand-sporten, en dan met name het beachvolleybal. Het verwerven en faciliteren van aansprekende topsport-evenementen (EK's en WK's) en bijbehorende (inter)nationale sportcongressen in de speerpuntsporten zijn de belangrijkste actiepunten voor dit college:

- WK zeilen (prebid uitgebracht, bid in dec. 2010);
- WK beachvolleybal 2015 (kandidaat stellen 2011/2012);
- WK beachsoccer (2013 kandidaat stellen);
- WK hockey 2014 (toegekend aan Den Haag);

3. Regie en uitvoering

De uitvoering van dit beleidskader vereist een integrale benadering waarbij vele partijen betrokken zijn. Behalve de gemeentelijke sportafdeling zijn ook stedelijke ontwikkeling, economie/city-marketing, gezondheidsbeleid, welzijn, onderwijs, stadsbeheer en de stadsdelen betrokken. Belangrijke partners zijn de lokale veldorganisaties, zoals sportverenigingen, onderwijsinstellingen, commerciële sportaanbieders, de Foundations van Krajicek en Cruyff, buurt- en welzijnsorganisaties, kinderopvang, corporaties, sportbonden en bedrijven. De gemeente Den Haag formuleert het gezamenlijke doel, voert de regie en zorgt voor een optimale voorbereiding en een gezonde sportieve sfeer en motivatie.

4. Financiën

In onderstaande tabel zijn de structurele en incidentele middelen van sportbeleid (programmabegroting programma 13 onderdeel sportverenigingen) verwerkt, inclusief de extra middelen om de maatschappelijke rol van sportverenigingen te versterken (vanaf 2012 jaarlijks € 2.000.000), de reserves topsport, combinatiefuncties (brede scholen, sport en cultuur) en Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. De dekking van topsportevenementen vanuit het evenementenfonds DSO is niet opgenomen, evenmin als de dekking voor sportcampus Zuiderpark. Sportcampus Zuiderpark is financieel buiten beschouwing gelaten gezien het feit dat dit een collegebrede ambitie is die is opgenomen als separate business case in het krachtwijkenfonds. Ook het budget voor 'Spelen in de stad' is niet betrokken, terwijl wel samengewerkt wordt aan een integrale aanpak sportieve speelplekken in de openbare ruimte.

(bedragen * € 1.000)

		2011			2012		
		Nodig	Gedekt	Ongedekt	Nodig	Gedekt	Ongedekt
1	Talentvol Den Haag	978	978	0	978	978	0
2	Sportief Den Haag	4.539	4.539	0	7.584	7.584	0
3	Vitaal Den Haag	669	669	0	713	713	0
4	Bouwen sportief Den Haag	500	500	0	500	500	0
5	Den Haag in beeld	1.814	1.814	0	1.814	1.814	0
Totaal		8.500	8.500	0	11.589	11.589	0

(bedragen * € 1.000)

		2013			2014		
		Nodig	Gedekt	Ongedekt	Nodig	Gedekt	Ongedekt
1	Talentvol Den Haag	978	978	0	852	852	0
2	Sportief Den Haag	7.554	7.554	0	7.554	6.216	1.338
3	Vitaal Den Haag	649	649	0	567	567	0

4	Bouwen sportief Den Haag	500	500	0	0	0	0
5	Den Haag in beeld	1.814	1.814	0	1.575	1.575	0
	Totaal	11.495	11.495	0	10.548	9.210	1.338

Totaal benodigd 2011 t/m 2014 € 42.132

Totaal dekking 2011 t/m 2014 € 40.794

Totaal tekort 2011 t/m 2014 € 1.338

5. Besluitvorming

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 30 november 2010,

Besluit:

- I. het beleidskader sport 'Den Haag naar Olympisch niveau' vast te stellen als het kader voor het door het college uit te voeren sportbeleid 2011-2014 en daarmee in te stemmen met het realiseren van de in het kader opgenomen vijf ambities, te weten:
 1. Den Haag heeft in 2014 een topsportklimaat met een cultuur van willen presteren en kunnen excelleren;
 2. In 2014 is in Den Haag sport voor iedereen toegankelijk en is regelmatige en duurzame sportbeoefening normaal;
 3. In 2014 is in Den Haag een actieve en gezonde leefstijl onder alle lagen van de bevolking wijdverbreid;
 4. Den Haag heeft in 2014 voldoende, goede, bereikbare en toegankelijke (top)sportvoorzieningen, die voor elk wat wils bieden;
 5. Den Haag staat in 2014 nationaal en internationaal op de kaart als sportieve, leefbare en aantrekkelijke internationale stad van vrede en recht met spraakmakende sportevenementen;

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De griffier.

De voorzitter.